

Churchill Ispėjo Neutralias Šalis

JOS TURĖTŲ PAREMTI TALKININKUS — SAKO BRITANIJOS LAIVYNO MINISTERIS

Prasta taika graso mažoms šalims Vokietijos ir Rusijos jungu

LONDONAS, Anglija, sausio 21. — Britanijos admiraliteto užduoda milžiniškų smugių Vopirmas lordas (laivyno ministras), Winston Churchill, pareiškė šeštadienį pasakė kalbą tai paskandino pusę nacių subper radiją. Ji buvo įspėjimas marinarų. Bet tai nereiškia, kad mažosios neutralios šalims. karas jau arti galo. Jei nori Churchill pareiškė, kad kareito karo galo, tai ir neutralios Suomijos parodė pilnai rusų raudonosios armijos nepajėgumą. Daugiau: jis išpėjo neutralias šalis stoti talkininkų pusėje, jeigu jos nori, kad karas pasibaigtų greičiau.

O kaip dabar dalykai klostasi, tai galima tikėtis karą išsiplėčiant į šiaurę ir į pietus, karas vėperetan patenkant ir neutralios šalims. Talkininkai, aiškino Churchill, Mažosios neutralios šalys, kalbėjo Churchill, pasitiki, kad talkininkai laimės karą. Bet kas atsitiktų, jeigu Britanija ir Vokietija padarytų pažeminančią jas taiką? Tuomet joms, mažosios neutralios šalims, gresia sudraskymas, Vokietijos ar Rusijos jungas.

Britanija atmetė Jungt. Valstijų notą

WASHINGTON, D. C., sausio 21. — Britanijos karo laivai sulaukė jūroje Jungt. Valstijų pastą ir daro patikrinimus. Šita britų praktika užprotestavo Jungt. Valstijų valstybės departamentas. Britai į protestą atsakė: gaila, bet pasto patikrinimą darysime ir toliau.

Dalykas toks, kad britai sako, daug pinigų ir brangmenų siunčiama Jungt. Valstijų paštui ir Vokietijai. Jeigu Britanija ir Francuzija sulauko laivus ir pastą iš kitų šalių, gabenančius prekes ir brangmenas Vokietijai, tai tenka sulaukytis ir kontrabandos gabėnimą iš Jungt. Valstijų.

Britanijos karo laivas paskendo

LONDONAS, Anglija, sausio 21. — Britanijos karo laivas naikintuvas (destroyer) Grenville užgavo miną ar buvo torpeduotas šiaurės Juroje ir paskendo. Apie laivo nelaimę pranešta sekmadienį oficialiai. 118 vyrų įgulos išsigelbėjo, 81 žuvo.

Britai suėmė 21 vokiečių jureivį

TOKIO, Japonija, sausio 21. — Japonijos laivas Asama Maru gabenė 21 vokiečių jureivį, paskandinto Columbus laivo įgulos narį. Vokiečiai tikėjosi pasiekti Sibirą ir per Rusiją sugrįžti į Vokietiją.

Britanijos karo laivas pastojė japonų laivui kelią ir suėmė keliavusį 21 vokiečių jureivį.

Chicagai ir apieškel federatio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Bendrai giedra; šalta; saulė teka 7:12 v. r., leidžiasi 4:51 val. vak.

Vyskupas pataria pasigailėti vokiečių

LONDONAS, Anglija, sausio 21. — Šiomis dienomis Anglijos bažnyčios vyskupas, Ernest Williams Barnes, patarė valdžiai palengvinti blokadą Vokietijai ir leisti Vokietijai maisto civiliams gyventojams.

Paskendo britų prekybinis laivas

LONDONAS, Anglija, sausio 21. — Anglijos pietų vakarų pakrasty britų prekybinis laivas Caroni River, 7,807 tonų, užgavo miną ir paskendo per seštadienį.

Vokietijai truksta kopustų

BERLYNAS, Vokietija, sausio 21. — Nauja šalčių banga užgavo Vokietiją, kuomet vis dar truksta kuro.

Kas arčiau: truksta ir butinių maisto reikmenų. Pavyzdžiui, vietomis truksta kopustų. Kopustai, mat, pirmiausia siunčiami kariuomenei. Seimininkė stovi eilėmis prie krautuvų šaltų.

Dėl maisto reikmenų trukumo vyriausybė išleido patarimus seimininkėms, kaip ruošti valgius, iš kokių produktų gaminti juos, norint padaryti šio tokio valgių įvairumą.

Italija ives porcijas cukrui

ROMA, Italija, sausio 21. — Nuo 1 dienos vasario Italijoje bus parduodamas cukrus porcijomis. Kiekvienam asmeniui bus leista pirkti cukraus ne daugiau, kaip viena svarų su dešimtdaliu per mėnesį. Kavos parduodama Italijoje viename asmeniui tik vieną ir septynių dešimtadalių uncijos kas mėnuo.

Rusai reikalauja atiduoti "pavogtus" ginklus

COPENHAGEN, Danija, sausio 21. — Maskvos radijo kalbėtojas pareikalavo, kad suomiai atiduotų Rusijos ginklus, kuriuos jie "pavogę" Suomialmi fronte. Jei suomiai neatiduos Rusijai ginklų, tai ji paskelbsianti karą.

Kai dėl karo, tai tenka atminti, kad Rusija nėra paskelbusi jo suomiams. Ir Suomija nepaskelbė karo Rusijai. Kai dėl ginklų, tai matomai rusai reikalauja sugrąžinti jiems tuos ginklus, kurie teko Suomijai, kai raudonosios armijos 163 ir 44 divizijos tapo sunaikintos.

Suomiai atmušė rusų ataką

HELSINKIS, Suomija, sausio 21. — Suomijos karo komunikatas sako, kad sekmadienį suomiai atmušė rusų ataką Karelijos sasiuryje.

Sekmadienį Suomijoje atrodė apsiniaukę. Taigi suomiai tikėjosi, kad nepalankus lėktuvų operacijoms oras išgelbės juos bent vienai dienai nuo rusų bombų.

Pereitą šeštadienį Suomijai teko gal but aršiausias nuo karo pradžios rusų atakos pergyventi. Daugiau nei 2,000 bombų numetė rusų lėktuvai į miestus ir miestelius. Sovietų bomba pataikė į ligoninę Turku uoste. Taip jau rusų bomba užgavo pirmąją pagalbą teikti stoti įrengta kaime.

Nors ir buvo numesta 2,000 bombų, bet visos jos neužmušė tik tris žmones ir sužeidė apie 35. Du rusų lėktuvai nušauti.

Prašo Nobelio dovanas paskirti Suomijai

STOCKHOLM, Švedija, sausio 21. — Švedijos keliauninkas, Sven Hedin, atsisaukė Norvegijos parlamentą prašymu paskirti Nobelio prizus 200,000 kronerių Suomijai ir pasiūsti už tuos pinigus Suomijon ambulanų.

Senatorius William E. Borah

Mirė praėjusio penktadienio vakare, budamas 74 metų senumo. Senatan pirmą kartą išrinktas 1907 m. Senatoriaus pareigas ėjo 33 metus.

Amerikos savanoriai pasiekė Suomiją

HELSINKIS, Suomija, sausio 21. — Didelė grupė Amerikos suomių savanorių pereitą šeštadienį perėjo Švedijos sieną į Suomiją. Amerikos suomiai atvyko kariauti su rusais.

Nori pailginti darbo laiką belgams

BRUSSELS, Belgija, sausio 21. — Belgijos vyriausybė pastaruoju laiku veda derybas su angliakasiais. Vyriausybė norėtų pailginti anglies produkciją. Tuo tikslu ji ragina angliakasių dirbti ilgesnį laiką.

Vengrija ieško rutėnų palankumo

UNGVAR, Vengrija, sausio 21. — Parnai Vengrija atėmė Čeko-Slovakijai Krapatų rusus. Tų rusų esama apie 400,000. Tuo po perėjimo rutėnų Vengrijos globon sovietų Rusija pradėjo agitaciją jų tarpe. Tačiau ir Vengrija nesnaudė. Norėdama laimėti rutėnų pritarimą Vengrija ruošiasi duoti jiems koncesiją — balsavimo pupų diegą, kuriuos kaliniai paskaite kirminais esant. Kalėjimo sargybai ėmė apie valandą laiko neramumą likviduoti.

Reikia padauginti biednuomenės pajamas — sako prezidentas

WASHINGTON, D. C., sausio 21. — Pereitos savaitės gale 400 Baltojo Namų Konferencijos Vaikų Globos Klausimais dalyvių atklank prez. Rooseveltą.

Kalbėdamas susirinkimui prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad vien pašalpa biednuomenės dalykų eigos nepagerins. Reikia dirbuotis vargingųjų šeimų pajamoms padauginti. Taipgi taksų sistemoje reikia tikslios praktikos: dėti sunkesnius taksus tiems, kurie pajėgia mokėti. Kiekviena susiedija (community) turėtų mokėti tokius taksus, kokius stengia mokėti, pasakė prezidentas.

Žuvo du Estijos laivai

LONDONAS, Anglija, sausio 21. — Britanijos prekybinis laivas Mile End, 859 tonų, susidaužė su kitu laivu šiaurės Juroje ir paskendo.

Exchange Telegraph (Britanijos žinių agentūra) praneša Estijos laivą Kastor paskendus Baltijos juroje. Estų laivą buvo sulaikęs rusų karinis laivas. Netrukus po to estų laivas užgavo povandeninę uolą ir pradėjo skęsti. Kita žinia sako, kad Estijos laivas Nautic, 2,050 tonų, šaukiasi pagalbos ir praneša, jogei įgula susėdo į valtį gelbėtis.

1,000 kalinių sukėlė riaušes

IONIA, Mich., sausio 21. — Iš 1,400 esančių Michigan valstijos pataisų namuose kalinių šioje apylinkėje 1,000 šeštadienio vakare sukėlė riaušes. Katų rusų esama apie 400,000. liniai protestavo maistą. Jie sakė, kad duotoje jiems mėsos Vengrijos globon sovietų Rusija pradėjo agitaciją jų tarpe. Pataisų namų prižiūrėtojas Good aiškina, kad kaliniai klydę: mėsos ir kartu su ja duotose valgyti pupose buvę tik pupų diegai, kuriuos kaliniai paskaite kirminais esant. Kalėjimo sargybai ėmė apie valandą laiko neramumą likviduoti.

SENATORIUS WILLIAM E. BORAH MIRĖ

LAIDOTUVĖS ĮVYKS PIRMADIENĮ

WASHINGTON, D. C., sausio 21. — Senatorius William E. Borah, iš Idaho, mirė pereito penktadienio vakare, 7:45 valandą Chicagos laiku.

Laidotuvės įvyks pirmadienį. Laidotuvių apeigos bus atliktos Jungt. Valstijų senate. Jose dalyvaus prez. Rooseveltas, kabineto nariai, senatoriai, atstovų rūmų nariai, Vyriausiojo Teismo nariai, syetinių šalių diplomatai ir kt.

Michigan gubernatorius supyko ant pašalpos prašytojų

LANSIN, Mich., sausio 21. — Prieš savaitę laiko de'egacija moterų iš Detroito atklank gubernatorių Dickinsoną Center Eaton bažnyčioje.

Gubernatorius, mat, duoda šia "Sunday School" pamokas. Dickinson didžiai supyko, kad jį šitokioj svarbioj valandoj vargina prašymu bedarbiams daugiau pašalpos. Jisai ir pareiškė savo nuomonę, kad biednuomenė neužsitarnauja pašalpos pašalpos.

Tokį gubernatorių turi Michigan valstija.

Italija padidino biudžetą

ROMA, Italija, sausio 21. — Mussolinio kabinetas pereitą šeštadienį užgyrė biudžeto sąmatą. Italijos biudžetui busiems metams reikalaujama \$1,745,000,000. Iš tų sumų 31 nušimtis arba \$542,000,000 skiriama karo reikalam.

Šitas biudžetas, ypač karo reikalam skiriami pinigai yra didžiausi Italijos istorijoj paskiriami taikos metu.

Kadangi numatomas \$200,000,000 deficitas, tai paskelbta, vyriausybė užtrauks naują šaly paskolą.

Tukstančiai rusų sušalo Karelijoj

COPENHAGEN, Danija, sausio 21. — Gautos čia iš Tallino, Estijos sostinės, žinios sako, kad tukstančiai rusų kareivių sušalo Karelijos fronte, pietų Suomijoje. Kai kuriais atvejais rusų pulkai nukentėjo taip skaudžiai, kad juos teko sumaišyti su kitais pulkais tikslu palaikyti reikalingą karių skaičių pulkuose.

Konfiskuos buvusios lenkų valstybės turta

BERLYNAS, Vokietija, sausio 21. — Feldmaršalas Goering įsakė nacių pareigūnams Lenkijoje surašyti visą turta, kuris praeity priklausė Lenkijai kaip valstybei. Įsakymas reikalaujamas išpildyti į mėnesį laiko. Lenkų valstybės turta bus konfiskuotas.

VĖLESNIEJI PRA-NEŠIMAI

—Italijos pasažierinis laivas Orazio, 11,659 tonų, dega Atlante, 75 mylių atstumu nuo Francuzijos. Francuzijos karo laivai pasiskubino į nelaimės vietą ir pradėjo gelbėti 300 laivo įgulos narių ir 600 pasažierių, kurie buvo apleidę laivą ir sušlapę į gelbėjimosi avilį.

—Šeši prekybiniai laivai paskandinti sekmadienį. Trys jų buvo Britanijos, kiti trys neutralių šalių. Nemažai žmonių žuvo nelaimėse.

—Buvęs Vokietijos kizeris Wilhelmas serga influenza.

Šuliniai užšalo, tenka vanduo pirkti

NORWALK, O., sausio 21. — Ukinkinkai gyveną Norwalk apylinkėje perka vandenį ir moka 7 centus galionui. Ukinkinkų šuliniai čia yra negilūs. Vanduo juose išsisunkė, nes žemė giliai įšalo.

Švedai sunaikino 6 rusų lėktuvus

STOCKHOLM, Švedija, sausio 21. — Švedijos savanorių verbavimo stotyse paskelbta, kad švedai lakunai Suomijoje jau sunaikino mažiausia šešis rusų lėktuvus.

Kiti pranešimai betgi sako, jogei trys švedijos lakunai žuvo kautynėse Suomijoje.

Sulaikys apšildymą namų Berlyne

BERLYNAS, Vokietija, sausio 21. — Vyriausybė išleido įsakymą, kuris draudžia duoti šilumą (štymą) namams iš centralinių sistemų. Apšildymas bus duodamas tik šeštadienius ir sekmadienius. Vokietijai truksta kuro.

Browderis neturės liudininkų

NEW YORK, N. Y., sausio 21. — Pirmadienį bus atnaujintas nagrinėjimas bylos iškelto Earl Browderui, Jungt. Valstijų komunistų partijos sekretoriui. Jis yra kaltinamas vartojimu svetimų pasportų užsienios keliauti. Browderio advokatas pareiškė, kad komunistų viršila neturėsias nė vieno liudininko.

Sveikatos Dalykai

DR. D. PILKA DANTYS VERSUS ŠIRDIS arba KAIP DANTYS SUZALOJA ŠIRDĮ

(Tęsinys)

Suvis trečias — abscesai. Dantų abscesai arba votys yra veik paprastas nuotykis suaugusio žmogaus kasdieniniam gyvenimui. Jis paprastai randasi prie dantų šaknelių, kurios yra giliai įsodintos į žandinių kaulų tam tikras duobutes vadinamas „procesus alveolaris“. Kuomet įdegimas pasiekia danties šaknelės viršūnę, duobutės dugne pradeda atsirasti putliai. Tokia leziją gydytojas paprastai vadinia alveolo abscesu. Apie tokių abscesų turėjimą dažnai žmogus nei pats nežino. Neretai tenka susitikti žmogų su patinusių žandų, girdi, „dantis skauda“. Iš tikrųjų tai yra padantinės votys, lūzdai susukti ir pilni putlių. Tai yra neišsamių ligų saltinis, iš kurio nuodai platina

si į visą sistemą, ir iš ko vėliau kyla reumatizmas, neutralgijos, vidurių užkietėjimas, tulžies įdegimas, apendicitas ir daug kitų ligų.

Pacijento pasiskundimai.

Pacijentas atėjęs pas gydytoją apie sveikatą pasiteirauti dažnai nusiskundžia, kad jis pereitą naktį turėjo širdies skaudėjimą, kad turi krutinę spaudimą, kad jo širdis šokinėja, kad jo pulsas nereguliariškas, kad jis turi palpitaciją ir, galų gale, mano, kad jis bus gavęs širdies ligą. Tokis pasiskundimas aiškiai rodo širdies protesto simptomus, o ne joks liga. Bet neretai pasitaiko, kad ant greitųjų pašauktas gydytojas randa ligonį karščiuojant ir aštriai lovoje sergant. Šiandien veik priimta manyti ir pirmesio tokiame atsitikimui visiems stovinti ant galų liežuvių karštiligę. Kartu čia reikia nepamiršti, kad tokia padėtis gali reikšti įdegimą plonųjų valvų širdyje ir vietoj karštiligės gali būti valvulitis. Vožtuvų įdegimas, žinoma, greitai pereina, bet žałą palieka ant visados. Grįždami vėl prie tų mūsų paciento pasiskundimų, mės rasime, pakamantinėje, kad jis yra vienas iš tų turėjusių karščiavimą kuomet nors seniai, ir kad dabar

JASPER, ALA. — Keturi kūdikiai (trys mergaitės ir vienas berniukas), kurių susilaukė ponai Short.

jo širdis dėl tų priežasčių kelia protestus.

Dantų abscesų atsiradimas.

Iš kur kyla dantų abscesai? Jau minėjome, kad dantų abscesų atsiradimo priežastys yra bakterijos, kurios ramiai sau apsigyvena blogų dantų tarpuose ir daro žalą. Nėra gana pasitenkinti, kad tik bakterijos gali būti dantų abscesų priežastimi. Imant dalyką plačiau reikia suprasti, kad bėle sąlygos, kurios suzaloja dantų narvelius, gali kilti iš vietinės ar sisteminės infekcijos arba užsikrėtimo kokiems nors mikrobais kur nors kitose kūno dalyse ar organuose. Kitos priežastys gali būti, pavyzdžiui, defektyvios dantų išaugimas, kreivų dantų taisyrimas, turėjimas minkštus dantis, sugadintas anamelis vartojant dantukus, šiltas ar šaltas gerimas ar maistas labai sužeidžia mažiųjų kraujo indelius ir narvelių vitališkumą, sisteminės kraujo ligos, kurios išnešioja nuodingus produktus į visą kūno dalis, saldumynų vartojimas ir daugelis kitų gyvenimo nedeatelių.

Saldumynai ir dantys.

Teorijos nurodo, kad cukrus iš maisto ir ypač saldumynų susijungia su seilėmis ir padaro naują chemišką mišinį. Šitas mišinys ištisai plaua dantis. Jeigu šito mišinio reakcija atėjinka dantų alparūmui, jie palieka sveiki, bet jeigu reakcija buna per daug rūkšti (acidinė), kuri neatitinka dantims, jie tuojau pradeda trūpti, lužti, pasiūsuoti, krūti. Yra nurodoma, kad cukraus fermentacija padaro salivą aceto rūkšties reakcijos, kuri labai gadina dantis. Šitokios nuomonės priimančiant, saldumais tankiai yra raudžiamą ypač vaikams, kad estizalūs dantų.

Išlatikinis dantų gedimas, nežiūrint kaip greitai po valgio jie nebūtų nuplauti, yra neišvengiamas procesas. Kiekvienas iš aukinių patrupėjęs dantis šiandien yra pataisytas dantis. Taisyti dantis visada yra pilnai abscesų, kurias šiandien veik kiekvienas žmogus nešioja. Taisant sugedusius dantis, gydytojas visų pirma užmuša nervą, kad sustabdytų skaudėjimą, išpeltavoja likusią sveiką danties dalį iki gilumos, uždeda auksinę ar sidabrinę kepuraitę ant nepastovaus kamieno, žodžiu sakant, padaro viską, kas aštrą pagaiduojama, ir cik sau sveikas su supuvusiais bet blizganciais dantimis.

Priešingai, visus garsinimus sudėjus į dalyką apie dantų švarumą, nei vienas neatsako į faktą, kad blizgantį dantys negenda. Tai yra lyginai tokis pat faktas, kaip to sodininko tvirtinimas, kad blizgantį obuolį niekad nepuva. Tokį gražų sodininko įtikinimą mes gal ir priimtuome, jeigu patys apie obuolius nieko nežinotume. Dantų blizgėjimas todėl nereikš

ja sveikatą. Nežiūrint kokių priežasčių dantų abscesams tai nebūtų, kaip tik degimas gali prasidėti iš lanko arba iš vidaus. Susidarys puliuojantis eksudatas pamažėli susigeria į aplinkui esančius audinius ir atitinkamais kraujagyslių ir limfų takais pasiekia širdį, šnarius, smegenis ir bendrai visą kūno sistemą.

Abscesai gale dantų.

Išsivaizdinkime sąj atsitikimą su abscesais pilnais putlių gale dantų, kai žmogaus dantų sukanimas siekia 280 svarų spaudimą. Kur tad gali dėtis tie

putliai esanti gale danties? Jie kitokio išėjimo neturi, kaip tik būti varomais į artimiausius kraujo indelius ir vėliau į visą žmogaus sistemą. Pasitaiko atsitikimų, kad abscesas arti paviršiaus ir truksta į išlaukinę pusę. Tokį atsitikimą žmogus tankiai pats patiria. Kuomet dantų smegenys pradeda skaudėti, jis pirma pats apžiūri, kad ir su veidrodžio pagalba, ir pamatęs opą ar opas pradeda ieškoti rodos. Visų pirma, jis išbando savo žinojimą ir mėgina pasveikti, paskui jis kreipiasi į vaistinę, kad gautų „rodą“ į vaistų ir, galų gale, kai visas

stovis įsisena, jis tada kreipiasi pas gydytoją. Ieškant padantinių lezijų yra geru daiktų pirmiausiai patikrinti su X-ray peršvietimu. Filma gerai padaryta niekad nemeluoja, kas po dantimis slapstosi. Apart X-ray, dar neapūtinai reikalinga, kad patyrimą turis gydytojas objektyviai ir subjektyviai patikrintų dantų sveikatą. Šių laikų obalsis dantų sveikatos klausimu labai atitinka kiekvienam: „matyk savo dantistą mažiausiai du kartus per metus!“

(Bus daugiau)

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapist and Midwife
Pradžioje savaitės
Kiekvieną dieną
buna
639 S. Western Ave.
Tel. Hemlock 925
Subatų ir Nedėlių
Central Avenue
Beverly Shores
Indiana
Tel. Mich. City
2799—R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
Jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,
skaudama akių karštį, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
rengia teisingai akinius. Visuose at-
itiktikuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodancia mažiausias
klaidas. Specialė atyda atkreipiamą
į mokyklos vaikus. Kreivus akys
atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlių pagal sutartį.
Daugelyje atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigiau kaip
pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus
Kreivais Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
211 West 2nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
nedėliomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
9:39 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlių pagal sutartį.

Ofiso Tel. HEMLOCK 7828

C. K. Kiauga, D.D.S.

2420 W. Marquette Rd.
Prie Western Avenue

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 6597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinus Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį
1143 So. Archer Ave
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
fiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlių pagal susitarimą
Ofiso Tel. YARDS 1787
Namų Tel. PROSPECT 1934

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS
45 So. Ashland Ave
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Sutarti pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuvių Doktorai

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo
7-9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6731
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet
ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moteryų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinomas per 39
metus kaip gydytojas chir-
urgas ir akušeris.
Gydo staigias ir lėtas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus su X-Ray ir kitomis
elektrikos prietaisais.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekviena
dieną, išskyrus šeštadienio vakarą
ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai.
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS
So. Ashland Ave
2 ros lubos
LUCAGO ILL.
OFISO VALANDOS
nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki
4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valanda diena
Phone MIDWAY 288

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po
pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4111-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

AKINIAI VISOKIOS MADOS

\$2.45
už pritaikyti akims
su pilna garan-
tija. Ekaminavimas akių veltui.
Lensa suaužytą padarome už
\$1.00. Nauji tempeliai 50c. Ad-
justinimas atinių VELTUI.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis
randasi didžiojoje Joseph F. Bud-
riko krautuvėje košną dieną ir
nedėliose iki 4 v. popiet.

JOSEPH F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausiu mainų,
daug dulkų išimta Perkant \$7.65

5 tonus ir daugiau

PETROLEUM CARBON COKE \$7.75

Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas

Sales Tax ekstra.

M A D O S

Collegiate FASHIONS

4319

No. 4319 — Jaunoms panelėms išieginę suknelę arba "Formal".
Sukirptos miteros tikrai 11, 13, 15, 17 ir 19.

Norint gauti vieną ar dau-
giau virš nurodytų pavyzdžių
prašome iškirpti paduotą blan-
kūtę arba pridurti pavyzdžio
numerį pažymėti niera ir aiš-
kiai parašyti savo vardą pa-
vardę ir adresą. Kiekvieno pa-
vyzdžio kaina 15 centų. Gali-
te pasiųsti pinigų arba paš-
to ženkleliais kartu su užsaky-
mu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienuos Pattern Dept., 1739
So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 15 centų ir prašau

atsiųgti man pavyzdį No.....

Mieros..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

KORESPONDENCIJA

Scottville, Mich.

Ukininkų buklė.

Žiemos metu ukininkai pa-prastai turi mažai darbo. Ži-ma — tai ukininkų atostogos. Turėdami atliekamą laiko jie myli ir pabaliavoti. Žiūrėk, tai pas vieną keliamą puotą, tai pas antrą ir taip toliau. Ukininkai savo namuose baliavodami šo-ka, šposus krečia, dainuoja tik-rai lietuviškai, kad net langai dreba. Ukininkui nereikia bijo-ti, kad kaimynas nepyktytų už lermo kėlimą, nes arti kaimyno nėra. Ukininko gyvenimas daug kuo skiriasi nuo miesto darbi-ninko gyvenimo, nes ukininko yra užtikrintas rytojais.

Daug yra ir tokių lietuvių u-kininkų, kurie per žiemą miega kaip tie barsukai ir į joki pasi-linksmimą ar išėjimą juos ne-prikalbinsi. Pastarųjų buklė —

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams
Sutaisė Dr. D. Pilka
Lietuvių Kalbos Mokytojas Prie
Massachusetts Department of
Education

Gramatika yra sutaisyta pagal ge-riusius lietuvių kalbos žinovus. Ji yra labiau pritaikyta Amerikos lie-tuviams, ypač jaunesniems, susipa-žinti su savo kalbos taisyklėmis. Ji turi pagrindinių žodžių paaiskini-mą angliskai. Ji taipgi turi arti pus-antro tūkstančio veiksmažodžių žo-dynėlį su nurodymu jų asmenavi-mo ir angliską definiciją.

Kaina su Pristatymu \$1.00
Tuojau gaukite "Naujiene", 1739
South Halsted St., Chicago, Ill. arba
pas Dr. D. Pilka, 528 Columbus
Ave., Boston, Mass.

PIRKIT ANGLIS
ANT ISMOKEJIMO

Visokios rūšies anglis.

VIRGINIA COAL CO.

35-tos ir NORMAL AVE.

(Bridgeport)

Anglis gauti pirkti dabar ir už-
mokėti pagal jusų
patogumą
Indiana Egg Nut tikrai \$6.00
(Taxi extra)
Telefonas Boulevard 7000

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuosimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - \$4,000,000.00

Atsargos fondas virš - - \$300,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Pa-
dėtus Pinigus. Duodam Pasko-
las Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD
FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S.

GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY

INSURED

4192 ARCHER AVENUE

COAL

Pocahontas Mine Run	\$7.45
Petroleum Carbon	\$7.75
Pocahontas Pea Screened	\$8.00
Musų Speciali Stoker Nut	\$5.45
Franklin County Nut	\$6.45
Coke, Nut and Range	\$9.50
6x2 BRAZIL NUT	\$5.55

Į 10 tonų važmą mokesčiai įskaityti, už 1, 2 ir 3 ton. kiek brangiau

ENRIGHT BROS. COAL CO.

5832-46 S. Damen Ave. Hemlock 0260-1-2

KLAUSYKIME

ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ

LIETUVIŠKŲ RADIO
PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO
1480 KC.
18 STOTIES

W.H.I.P.

tai tikrai Lietuvos kaimiečio
apsileidimas.

Sausio 13 d. L.P.P. klubas
laikė metinį susirinkimą Uki-
ninkų svetainėje. Įsrinkta nau-
ja valdyba. Klubas išde turi a-
pie keturiasdešimtis dolerių, tai
komunistams šie pinigai labai
pakvipo. "Vilnis" atrasė porą
laiskų į klubą prašydama au-
kų. Tur but, Stalinui reikia pi-
nigų, ginklams, kad geriau ga-
lėtų skersti nekaltus Suomijos
žmones, kurie ginasi nuo už-
puolikų. Nors mūs vietiniai Sta-
lino garbintojai gana stengėsi
išgauti kiek aukų, bet tuo tar-
pu jų šuvis neišdegė ir aukų
negavo. Klubiečiai turėtų lan-
kytis į susirinkimus ir žiūrėti
kad klubo turtas nepakliūtų į
negeistas rankas ir žutų.

Klube yra per šimtą narių,
o į metinį susirinkimą atsilan-
kė trisdešimtis trys nariai. Klu-
bas kolkas gerai gyvuoja ir na-
riai dirba vienodai, bet klubo
gyvybė priklauso nuo pačių na-
rių lankymosi į susirinkimus.
Klubas rengia balių vakaro 3 d.
1940 m. Scottville, Mich.

Ukininkai gerai gyvuoja ir
patenkinti savo bukle. Daug
skaityto "Naujienas" ir "Keleivį",
kur randa teisingų žinių iš ka-
ro laukų ir viso pasaulio.

Lai gyvuoja ilgus metus
"Naujienos" ir "Keleivis".
—Ukininkas

Lietuvos Padangėje

KAUNAS. — Tiriama, kad
Lietuvoje paskutiniu me-
tyvyksta nemaža sūtuoktvių
tarp pabėgėlių lenkų su Lietu-
vos piliečiais su tikslu leng-
viau gauti Lietuvos pilietybę
arba apsigyvenimo lengvatų.
Tokios, besituokiančios su sve-
timšaliais, spaudoje perspėja-
mos, kad apsigalvotų kol lai-
kas, nes viena, kad panašus
priemaišalas nėra pageidauja-
mas, kita kad ne vienas jų, at-
sidarius progai, išdums savo
"karo meto nuotakas" palikę.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFOTO
BELLEVILLE, ILL. — Lucille Marie Swails su
savo tėvu teismo kambaryje. Ji yra kaltinama savo
vyro nužudymu.

MEKSIKOJ

Rašo
DOMINIKAS KURAITIS

(Tęsinys)

XII.

PENKIOS MYLIOS
BE GASOLINO

Iki kito miesto buvo tik še-
šiasdešimtis mylių, o gaso tan-
ke, rodos, dar buvo gana daug.
Bet kalnai buvo labai dideli,
ir čia gasolinas labai greitai
išsėna. O gal tanko rodiklio
adarta nerodė teisingai.

Pagal greičio rodiklį turėjo
buti gal penkios mylios iki se-
kančio miesto, bet mano Bui-
ckas staiga ėmė spaudyti,
čiaudėti — ir užgėso. Tai pa-
moka, kad kitą kartą tankas
turi būti pilnas.

Bet automobilis nestojo.
Priešingai, važiavo taip smar-
kia, jog reikėjo stabdžiu pri-
laikyti, kad pakalnėn pergrei-
tai nenusiristų. Taip automo-
bilis skrido žemyn kalnu, iki
nepasiekėm gasolino stotį. Jos
nebuvo galima nepastebėti. Mus
pamatęs meksikietis savininkas
jau ištole rankomis mojo, kad
pas jį suktime gasolino pirk-
ti. Galėjo jis mums dvigubai
paskaityti, bet turėjom pas jį
stoti ir tanką pildyti. Buvom
geri kostumeriai, kurie nega-
lėjo nuo jo pabėgti.

MEKSIKIEČIO
PEILIS

Per kalnus važiuojant daž-
nai sutinki kelio šonu einan-
čius žmones. Ant galvų užsi-
dėję didžiules skrybėles, kurios
sėpia jų veidus nuo saulės.
Jie apsisiautę turbut vilnonė-
mis skeptomis ir basi. Kiek-
vienas nešasi didžiulį peilį —
savo geriausį draugą. Su juo
meksikietis medį nukerta, su
juo šakas nugėnėja, su juo žo-
lę piauina, koko-riešutą perske-
lia. Su tuo peiliu išalkęs mai-
sto sau randa. Ištroškęs — tam
tikros rūšies kaktuse prakerta
šoną ir atsigeria. Su tuo peiliu
beveik visus darbus atlieka.

Jis yra apie trijų colių sto-
ris ir apie 15-ą ilgis. Pana-
šus Lietuvoj vartojamam dal-
giui, bet vietoj koto turi trump-
pą medinę rankeną. Peilis pa-
darytas iš storo plieno, kad ga-
lėtų atlikti įvairius sunkius
darbus.

Kai automobilių važiuoji —
tai nelabai paisai, kad taip ap-
siginklavusį meksikietį ir su-
tinki. Bet jei reikėtų pėkščian
eiti — ir jį sutiktum toli ka-
nuose, kur per mylias nėra ki-
to gyvo žmogaus, — tai neži-

notum ką daryti ir kaip jau-
stis.

Juk jis su tuo savo kasdie-
niniu peiliu galėtų ir dar vie-
ną darbą atlikti...

(Bus daugiau)

Didelis Gaisras
Roselande

Keturi žmonės apdegę arba
buvo sužeisti kai užsidegė na-
mas adresu 902 West 119th
street. Gaisras kilo dyviems
namiškiams su gasolinu atšil-
dant užšalusius vaadens vam-
zdžius.

Sužeistieji guli Roseland
Community ligoninėj. Jie yra:
72 metų Caroline Berak, jos
71 metų vyras Paul; 55 metų
Peter Potter, ir 51 metų Jo-
seph Kocsis.

Pirkite tose krantuvėse, ku-
riods garsinasi "NAUJIENOS"

Margos žinios iš Lietuvos

Apvogė ukininką

ROKIŠKIS. — Natkuškio k.,
uk. Kalveliui Juozui pavogė
drapanas ir batus. Vagys įlin-
do pro langą, susirado už pa-
veiklo paslėptus spintų raktus
ir išsinešė vyriškų bei motė-
riškų drapanų.

Valsčiai atpalaiduojami
nuo m-klų išlaikymo

ŠVENČIONELIAI. — Dėl sun-
drapanas ir batus. Vagys įlin-
do pro langą, susirado už pa-
veiklo paslėptus spintų raktus
ir išsinešė vyriškų bei motė-
riškų drapanų.

Budriko Krautuvėje Dabar Yra Išdėti
Visi Nauji 1940 Metų Modeliai Elektri-
nių Ledaunių, Pečių, Radijų, Gražių
Parlor Setų Be Galo Žemomis Kainomis

PAMATYKITE, O ĮSITIKINSITE

Records and Radio

Now—Get it in this
RCA
Victrola
Big, impressive 1940 console
MODEL U-20
For Only \$69.50

THINK of the thrills you'll
get from this RCA Victrola!
It develops amazing volume—
full 6 watts push-pull output,
...and that's almost unheard of
at this price. This insures natu-
ral, balanced tone from a whis-
per up to full symphony vol-
ume. New 3-position bass-and-
treble tone control lets you ac-
cent bass or treble to suit your
taste. The radio has Push-
Button Tuning, 7 RCA Victor
Tubes, Built-in Antenna, 12-
inch Electro-Dynamic Speaker,

With the features you want:
Automatic start-and stop
New Top loading Tone Arm
makes needle changing
quick and easy
Victrola Damped Pick-up
engineering refinement
that assures pure record
tone
Push-Button Tuning

and is designed for use with
Television Attachment. It gets
American and Foreign broad-
casts. The smart cabinet is in
beautiful heart walnut veneers.
Come in for a demonstration!

Jos. F. Budrik,
FURNITURE HOUSE

3409-21 S. Halsted St.

Tel. Yards 3088

Budriko yra leidžiamas žymus radio programas iš stoties WCFL—
970 k. nedėlios vakare tarp 5:30 ir 6:30.

Laikyk Pinigus
SAUGIOJ ISTAIGOJ

Jei SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų
ar pinigų pirkti namus, ar senus pataisy-
ti, visomet atėik pasitarti. Jei turi pinigų
ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk... čia ap-
sauga tikra ir dar nuosimtis geras. Dabar Nau-
jienų Spulka moka 3 1/2% palukanų. Jaunuoli!...
tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė
tau r okslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti.
Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien
NAUJIENŲ SPULKOJ.

UŽTIKRINK SAVO INDELIAMS TIKRĄ
APSAUGĄ IR PELNĄ.

ČIA VISŲ INDELIŲ APDRAUSTI IKI
\$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING,
LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION

1739 SOUTH HALSTED STREET
Telefonas, CANAL 8500

Remkite Lietuvišką
Žydūką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR
CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING

Perkraustom forničius, planus ir
visokius rakandus bei storus
vežam į farmas ir kitus miestus
Zema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
glis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St
Saukit Tel. YARDS 3408

Phone Virginia 9780

Mykolas ir Elzbieta
RUDAUSKAI

HOLLYWOOD INN Prop.

Svetainę renduojam susirinki-
nams, parėms, vestuvėms ir vi-
sokiems parengimams.

2417-19 WFST 43RD STREET
Chicago, Ill.

Mitchell's TAVERN

2038 West North Avenue

Užeigos savininkė yra Eli-
abeth Michelenė, Chicagos Lie-
tuvų Draugijos narė.

PETER SUDENT

Atidarė naują vietą ir

PIKNIKAMS DARŽĄ

Gražus tavernas, patogus

privatizavimas.

6600 W. 111th St., Worth, Ill.

FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
terniškomis užlai-
domis ir Hollywood
viesomis. Darbas
garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. ENG. 5883-5840

Sophie
Barcus

RYTINE RADIO
VALANDA

— iš stoties —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte
iki 9:15 vakaro.

Užrašai vėliausias šitas,
muziką ir kitus domius
pranciskus.

NAUJA
MADŲ
KNYGA

KAINA 10 CENTU

Tik ką gavome naujų madų
knygą, kurią galite gauti pas
mus. Siųskite savo orderius.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
10¢ per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsienio laiškas	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vieneriems mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per išsiuntinėjus	
Vieną kopiją	8c
Savaitę	18c
Mėnesiui	75c
Lietuvos ir kitur gyvenantys	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vieneriems mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvos ir kitur gyvenantys	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vieneriems mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Senatorius William E. Borah

Šiandien laidos valdžios lėšomis seniausią J. V. senatorių, William E. Borah. Jisai išstarnavo aukštuose federalinio kongreso rumuose 33 metus be pertraukos. Per šią įstaigą jisai padarė daug įtakos ir politini Amerikos gyvenimui. Jisai turėjo nepaprastai daug energijos, buvo drąsus ir labai iškalbingas.

Senatorius Borah buvo, apskritai imant, liberalas, nors visą laiką jisai laikė save republikonų partijos nariu ir kartais eidavo su konservatyviškuoju tos partijos sparnu. Prieš 23 metus jisai balsavo už pasaulio karą. Jisai priešinosi Brandeiso paskyrimui ir Vyriausiąjį teisumą ir rėmė prohibiciją. Už prohibiciją velionis stėjo da ir 1932 m., kuomet jau didelė dauguma Amerikos žmonių buvo giliai nusivylę tuo, anot Hooverio, "kilni eksperimentu".

Tarptautinėje politikoje senatorius Borah, po pasaulio karo, vis labiau ir labiau stėjo už Jungtinių Valstijų izoliaciją. Jisai smarkiai kovojo prieš Amerikos stojimą į Tautų Sąjungą ir į Tarptautinį teisumą. Iki savo mirties jisai didžiavosi tuo, kad savo pastangomis jisai prisidėjo prie tu Wilsono sumanymų atmetimo. Tame pasireiškė jo pažvalgy siarumas. Kaikas jį vadina "nacionalistu", bet čia greičiau buvo jo nesugebėjimas suprasti platesnes pasaulio problemas.

Jisai buvo vieno mažiausiųjų šteitų senatorius. Atstovų bute tokios nežymios ir ekonominiai atsilikusių valstijos atstovas reikštų nedaug. Bet senate visos valstijos turi lygų balsą, ir senatorius Borah jautė, kad jo valstija, Idaho, gali palaikyti savo svorį krašte, neproporcingai dideli pagal jos gyventojų skaičių ir turta, tikrai saugojant valstijų "suverenumą". Iš šito siauro savo provincijos taškaregio jisai žiūrėjo į daugumą krašto ir tarptautinės politikos klausimų. Tuo galima išaiškinti jo, kaipo liberalo, keistą nusistatymą vadinaujų "Lynčo teisumų" klausimu. Senate jisai ėjo išvien su aršiausiais reakcininkais iš pietinių šteitų, kovodamas prieš įstatymo sumanymą apie lynčiavimų sustabdymą.

Šitas provincijos "patriotizmas", veikiausia, paskatino jį taip pat priešintis pagalbos teikimui Ispanijos respublikai ir kovoti prieš ginklų embargo atšaukimą ir prieš paskolos davimą Suomijai. Bet kuomet senate eidavo reikalas apie Idaho valstiją, tai velionis budavo "dosnus". Jisai, pavyzdžiui, iškovojo kongrese teisę varikinių valstijų (taipgi ir Idaho) kasyklų savininkams pardavinėti federaliniam išdui sidabrą dvigubai aukštesne kaina, negu pasaulio rinkose.

Todėl negalima pasakyti, kad senatorius Borah visuomet kovojo prieš "specialinius interesus". Tačiau jo simpatijos linko, tur but, daugiau ir beturčių pusę, negu į turtingųjų. Jisai buvo autorius įstatymo, kuriuo tapo įsteigtas Darbo Departamentas federalinėje valdžioje, ir jo pastangomis buvo įkurtas Kudikių Biuras.

Velionis drąsiai atakavo federalinę vyriausybę ir patį prezidentą, kuomet jisai negalėdavo sutikti su jų politika, ir jisai nepaisydavo, ar administracija yra jo partijos, ar priešingos partijos. Tuo jisai daugiausia įgijo didelį populiarumą tarpe fermerių, darbininkų ir smulkiųjų biznierių, kuriems tenka skursti tiek prie demokratų, tiek prie republikonų valdžių. Daugelis šitų "mažųjų žmonių" jo energingo balso pasigės.

Leninas ir jo ipėdinis

Vakar sukako 16 metų nuo bolševizmo steigėjo mirties, todėl komunistai, kur galėdami, rengė masinius mitingus, minėdami "genialų" Lenina, o dar labiau, garbindami jo ipėdinį Staliną.

Yra plačiai pasklidusi mintis, ypač tarpe buvusiųjų komunistų, kad Leninas buvo geras revoliucionierius, o Stalinas kilnias "leninizmo" idėjas sugadino. Bet tai yra įsivaizdavimas. Jau Lenino bolševizme galima surasti visus tuos kontr-revoliucinius diegus, iš kurių, laikui bėgant, išaugo žiaurioji šių dienų Maskvos diktatura.

Leninas buvo diktatorius. Jisai irgi buvo teroro šalininkas. Jisai nepakentė opozicijos ir nepaisė priemonių, kovodamas su ja. Jisai kartą pareiškė, kad "su men-

ševikais ir social-revoliucionieriais debatuoti tai — darbas kulkosvaidžiams".

Leninas bandė užkariauti Lenkiją, tik jam nepasisekė, ir sovietų Rusijai teko dėl to skaudžiai nukentėti. O Stalinui pasisekė, bet su pagalba Hitlerio. Leninas užkariavo demokratinę Gruziją — taip, kaip Stalinas dabar bando užkariauti demokratinę Suomiją.

Tokiu būdu galima pasakyti, kad Stalinas tikrai tęsia Lenino pradėtąjį darbą. Bet iš jo vaisių šiandien kiekvienas mato, ko tas darbas vertas. Komunistai jais gėrėsi, o visas pasaulis biauursi.

APŽVALGA

STALINAS PRIVERTĖ HITLERI PRADĖTI KARĄ

Rusų social-demokratų laikraštyje "socialistiškųjį Vestnik", kuris eina Paryžiuje, gruodžio 25 d. numeryje, idėja idomus B. Nikolaevskio straipsnis apie dabartinį Europos karą. Autorius įrodinėja, kad Stalinas privertė Vokietijos nacius pradėti karą prieš Lenkiją.

Šiandien visas pasaulis sutinka, kad Hitleris nieku būdu nebūtų drįsęs pulsti Lenkiją ir įsivelti į didelį karą su vakarų demokratijomis, jeigu jam nebūtų pasisekę susitarti su sovietų valdžia. Savo autobiografijoje "Mein Kampf" (Mano Kova) Vokietijos nacių "fiureris" sako labai aiškiai, kad kariuotė dviejuose frontuose Vokietijai negali, kaip tatau parodęs Pasaulio karas. To paties nusistatymo laikėsi ir šiandien tehesitaikio, ir Vokietijos "reichswehr" (armijos) generalinis štabas. Taigi Vokietijai turėjo padaryti sutartį su rusais, kad rytinis jos šonas būtų apsaugotas, pirma, negu ji galėtų rizikuoti susikirsti su francūzais ir anglais vakarų fronte.

Šita pirmą nulemiantį žingsnį linkui karo Hitleris padarė, įgalindamas savo užsienio reikalų ministrį Ribbentropą pasirašyti sovietų nacių "nepuolimo sutartį" Maskvoje, rugpiučio 23 d. 1939 m. Stalinas, be abejonės, žino, prie ko tos sutarties pasirašymas veda. Taigi jisai sąmoningai prisidėjo prie karo išaukimo Europoje.

Bet karo dar buvo galima išvengti. Turėdamas savo kšienius sutartį su Maskva, Hitleris dabar galėjo grasinimais prisipirti anglus ir francūzus patenkinti jo reikalavimus prieš Lenkiją (kad Vokietijai būtų grąžintas Dancigas, kad būtų padarytas plebisiscitas "lenkų koridoriuje" ir t. t.). Be to, čia įsikišio Mussolini. Jisai griežtai reikalavo, kad Berlynas išspręstų savo ginčą su Lenkija taikiu būdu. Anglija irgi norėjo, kad ir čia dar taip, išvengtų karo.

Rugpiučio 28 d. Hitleris priėmė Anglijos ambasadorių Hendersoną ir turėjo su juo ilgą pasikalbėjimą "palyginti visai draugiškoje atmosferoje". Atrodė, kad bus padarytas kompromisas, už kurį, žinoma, būtų turėjusi užmokėti Lenkija, — kaip kad 1938 m. rugsėjo mėnesį užmokėjo čekoslovakija.

Bet per 24 valandas padėtis pasikeitė.

Stalino triupas

Londonas jau buvo pasidavęs optimistiškas. Reikėjo nugaleti tik tai dar vieną kliūtį derybose su Berlynu — tai ta, kad Hitleris nenorėjo išdeštyti savo pareikšimus ambasadoriui Hendersonui raštu. Anglija ragino Hitlerį pakartoti laiske savo atsakymą, duota jos ambasadoriui rugpiučio 28 d.

Sekandieną buvo gautas raštiskas Hitlerio atsakymas. Pasirodo, kad laiske Hitlerio sąlygos jau buvo padidintos. Jisai, viena, reikalavo, kad Lenkija tuojaus atsiųstų įgalotini

su pilnomis teisėmis pasirašyti galutiną sutartį; antra, buvo idėta pastaba, kad bet kuris susitarimas dėl sienų pakeitimo galės būti padarytas, tik tai pasitarus su SSRS.

Rugpiučio 30 d. anglų ambasadorius Henderson tris kartus šaukė Hitlerį ir Ribbentropą, ieškodamas progos su jais pasikalbėti. Bet Hitleris jo nepriėmė. Tik vidurnaktį iš 30-os į 31-ą Hendersonui pavyko pasimatyti su Ribbentropu. Pastarasis paskubomis perskaitė anglų ambasadoriui "16 punktų" Vokietijos reikalavimų Lenkijai, bet numojo ranka, pastebėdamas, kad tai esą nesvarbu, nes "dabar jau per vėlu".

Iš tiesų, jau buvo per vėlu. Hitleris jau buvo nutaręs su Lenkija nesitakiyti.

Kas gi atsitiko po "drauginio" ambasadoriaus pasikalbėjimo su Hitleriu rugpiučio 28 d., kad pastarasis staigiai pasidarė griežtas, ėmė statyti didesnius reikalavimus ir, pagaliau, palipė savo kariuomenei pulsti Lenkiją? B. Nikolaevskis mano, kad Stalinas pastatė Hitleriui ultimatumą, reikalaujdamas nedaryti kompromisų Lenkijos klausime: "ir grasinamas neratifikuoti" nepuolimo su arties, kuri buvo pasirašyta Maskvoje rugpiučio 23 d.

"Soc. Vestnik" bendradarbis nurodo, kad rugp. 28 d. telegramas iš Maskvos jau buvo pranešusios, jogei Vyriausiasis Sovietas sutartį ratifikavo. Bet ant rytojaus, rugpiučio 29 d., Maskva paskelbė, kad tai buvo klaida; sutarties ratifikavimas (patvirtinimas) dar neįvyko. Kartu Maskva paskelbė, kad sovietų kariuomenė prie Lenkijos sienos yra sustiprinta. Šiais pranešimais, anot Nikolaevskio, Stalinas pastatė Vokietijos "fiurerį" prieš pasirinkimą:

"Arba pradėti karą su Lenkija, arba atsisakyti su tavim ryšių... Pirmasis (iš tų dviejų Maskvos paskelbimų) sakė Hitleriui: žinok, kad mano rankos dar nėra surištos — jeigu nepradėsi karo (o karas jau buvo, be abejonės, numatytas rugpiučio 23 d. sutartim), aš nesustosis prieš atvirą sutarties su tavim nutarimą ir perėjimą į tavo priešų pusę. O antrasis, prie to dar pridūrė: jeigu tave gąsdina militarinė klausimo pusė, tai žinok, kad Raudonoji Armija prie Lenkijos sienos yra sustiprinta ir pasiruošusi kiekvieną valandą jai smogti."

Matyt, kad Stalino grasinimas atmeti rugpiučio 23 dienos sutartį, kuri buvo pasirašyta, bet dar neratifikuota, priverė Hitlerį atsakyti nuo tolimųjų derybų su Anglija ir pradėti karą. Dar jį bandė su laikyti Mussolini, bet jisai savo "ašies" partnerio jau nebeklausė. Su Anglijos ambasadoriumi Hitleris atsakė (rugs. 30 d.) toliaus kalbėtis.

Hitleris sutiko pradėti karą. Stalinas buvo patenkintas. Ant ry kartą susirinko į posėdį Vyriausiasis Sovietas, ir rugpiučio 31 d., kaip 8 val. ir 15 minutų, Vokietijos-Rusijos sutar-

Buvę Vilniaus krašto šeimininkai

Kodėl prisilaikoma "delikatnumo" kalbant apie SSRS raudonosios armijos šeimininkavimą Vilniuje. Raudonoji armija Vilniaus krašto gyventojus galutinai nuo bolševizmo bacilų išgydė. — Informatoriai ir areštai. — Mažiausiai nukentėjo stambios buržuazijos atstovai. — Klaikios dienos. — Fanatikai. — Kas liko iš Vilniaus išvežta. — Kaip darbininkai išsaugojo kai kurias imones. — Mokėjo rublius, kurie dabar yra beverčiai. — Pirkto viską, ką tik galėjo nupirkti. — Bolševikiška ideologija nubluko, o pro jos griaučius vien tik fizinė jėga lenda.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Spėju, jums bus labai idomu patirti, kaip SSRS raudonoji armija Vilniaus krašte šeimininkavo. Deja, pilna burna apie tuos visus labai "delikatnius" reikalus nekalbėsiu. Juk dabar kalbant arba rašant pirmoje eilėje reikia paboti bendrų savo valstybės reikalų, — tai kad ir kartais labai liežuvis nežiti, bet viešai nesinori nori ir visai atvirus ir teisingas žodis tarti bet kurios savo valstybės kaimyno adresu, kuris yra pasipiršęs bičiulystės laikyti, jei tie tariamie žodžiai jam labai nemalonu būtų išgirsti. Juk tuo reikalu nepataisys, bet pakenkti gali.

Tenka būti apdairesniam. Taigi, pasistengsiu būti "mandagiu" ir visai švelnesnės formose vis dėlto kaip kas pasakys. Nesinori jusų bimbinkams, pruseikinkams ir kitiems panašioms peniuklėms nervus gaudinti, juk ir dabar jų galvose, spėju, visokie skersvėjai užia, o kas iš musų nežino, kad tolydziai veikias skersvėjis nosiai slogos ligą neša. Lai tie vyrai bent savo nosis pasaugo nuo tų visų nemalonių šiuo metu veikiančių jų pastogėje vėjų.

Trumpai, drutai tarus, SSRS raudonoji armija Vilniaus krašto gyventojus galutinai išgydė nuo bolševizmo bacilų. O tokių bacilų ir čia bent kiek seniau būtų! Iš čia jau galite patys padaryti išvadą, kokią įtaką SSRS raudonoji kariuomenė paliko.

Bendrai, raudonoji armija visur elgėsi pakenciamai mandagiai. Bet elgėsi, kaip okupavusi šį kraštą, tai yra nesukubėjo kurti čia komunistų branduolių ir su čia veikiančia, ar tikriausiai tarus, pradėjusi veikti komunistų srovė veik jokių ryšių nepalaikė. Raudonosios armijos vyriausybė visame darė visai sąvairankiai savus sprendimus, visai nepaisant vietos pasireiškusių komunistų veiklos.

Net nebuvo stengiamasi kurti darbininkų organizacijas, arba iš seniau su veikusiomis darbininkų profesinėmis sąjungomis ryšius palaikyti. Jei raudonosios armijos siektą glaudesnių ryšių, tai tik jos saugumo atstovai gausiai naudojosi visokių informatorių paslauga. O tų informatorių būta daugiau negu jų iš viso reikėjo! Tų informatorių dėka koks tukstantis asmenų liko suminta, ir išvežti jie nežinomais keliais... Kas idomjausia, kad čia mažiausiai nukentėjo stambios buržuazijos atstovai, bet vietos žydų socialdemokratų "Bundo"

tis buvo oficialiai ratifikuota. Tą pačią dieną sutartį ratifikavo ir Hitleris.

O naktį iš 31-os į 1-ą vokiečių kariuomenė jau žygiavo į Lenkiją.

Taigi Stalinas ne tikai paruošė dirvą Vokietijos karui su Lenkija (ir su Anglija bei Prancūzija), bet tiesiog verste priverė Hitlerį tą karą pradėti.

Faktai, kuriuos paduoda B. Nikolaevskis, ir ypatingai sugrelinimas įvykių, kurie dėjosios tose rugpiučio mėn. dienose Berlyne ir Maskvoje, veda prie išvados, kad Stalinas suvaidino sprendžiamą, o gal ir nulemiantį vaidmenį Europos karo gaisro sukūrimu.

Veikėjai ir lenkų socialistai! GPU organai veikė gana stipriai ir "švariai". Jų elgesiu nelabai nusikundžiama, nes jų veikimas pasireiškė tik nakties metu, o naktį — nesupaisysi, kaip tenais buva. Kratos, tardymai, suėmimai buvo daromi tik nakties metu.

Tardoma buvo tik rusų kalba ir kartais gudų. Kas rusiškai nenorėjo kalbėti, tiems buvo prikašiojama, kodėl jie nemoka rusų, atseit, Lenino ir Stalin kalbos, nors rusų kalba nėra Stalin gimtoji kalba. Bet GPU valdininkai čia pernelyg stropūs rusų dvasioje pasirodė.

Suimtuosius tardė ištisas valandas iki jų visiškų nuilsimo, bet kitokių ypatingų priemonių, su reta išimtimi, nevartojo.

GPU valdininkai buvo gana inteligentiški, bet politiškai siauri fanatikai su gera rusiško nacionalizmo doza.

Vilniaus miesto gyventojai, daugeliu atsitikimų, naktimis savo butuose nemiegojo. Kas galėjo ir jautė galis paklikti į tas švelnias GPU valdininkų rankas, slapstėsi. Tai buvė labai neaukusios ir neramos naktys. Kas jas išgyveno, daugiau jų savo gyvenime nenori turėti!

Iš Vilniaus daug išvežta visokių archyvų, knygynų ir net privačių butų apyvokos daiktų. Kieno čia kaltė, ar tai visai daryta piktos žmonių valios, ar tai organizuotai, sąmoningi veiksmai, niekas nieko tikro negali pasakyti. Viena tik aišku, kad vienas iš geriausių radijo priimtuvų fabriku, kuriuo visa Lenkija didžiavosi — visas visai viešai išvežtas!

Taip pat skaudžiai nukentėjo daugelis spaustuvių, iš kurių geresnės spausdinimo mašinos visos iki vienos išvežtos.

Išvežtos jų sąvaininkams jokių pakytavimų nepalikus. Ypač skaudžiai nukentėjo viena spaustuvi, kurioje spausdinosi, be kitų, ir rusų kalba spausdiniai.

Kai kuriose dirbtuvėse, kaip štai spirito varykloje, linų apdirbimo fabrike, tabako ir kitur darbininkai pajutė, kad išvežta mus imonės, diena, naktį saugojo, kad turtą apgynus, Jiems pavyko, turtas liko nepaliestas.

Pigu įsivaizduoti, kaip darbininkai jautėsi matydama dirbtuvių išvežamą turtą!

(Bus daugiau)

IŠVAŽINĖJA

Musų spec. korespondento-Lietuvoje

Greitai Lietuva pasiliks visai be š. Amerikos lietuvių jaunimo. Štai sausio mėnesio pradžioje apleidžia Lietuvą čia konservatorijoje studijavę V. Bendorius, Pirmyn choro dalyvis. Jisai buvo pasiryžęs elgesiam laikui likti Lietuvoje, bet t. š. Amerikos pasą, kurio O. S. A. pasiuntinybė ilgesniam laikui nepratęsia, tai ir turi Lietuvą apleisti.

Su juo kartu išvyksta Jezavitas, kuris taip pat konservatorijoje studijavo, jis kilęs iš Brooklyno.

Lieka Lietuvoje dar Novickai ir Aleksimaitė. Tai Lietuva pasilieka be amerikiečių jaunimui, kurie čia Lietuvoje įgijo labai gerą vardą.

KAUNAS. — Ministerių Taryba priėmė Universitetų įstatymo projektą, kuriuo Lietuvos valstybėje yra du universitetai: 1) 1918 m. gruodžio 5 d. įstatymu atgaivintasis Vilniaus universitetas Vilniuje ir 2) Vytauto Didžiojo universitetas Kaune. Kol bus išleistas bendras universitetų statutas, Vilniaus universitetas veiks Vyt. Didž. universiteto statutu. Koki, nuo kada fakultetai bei jų skyriai veiks Vilniaus universitete, tokius pat fakultetus ir jų skyrius sustabdant V. D. universitete, nustatys Ministerių Taryba.

KAUNAS. — Pranešama, kad šių metų gale Kaune žada pasirodyti dar vienas dienraštis ir keli savaitraščiai.

Visi, kurie buvo Lietuvoje amerikiečiai lietuviai jaunuoliai, kurie čia studijavo mokslus, pasižymėjo savo rimtomis studijomis, darbo kruopštumu ir geru savo išauklėjimu. Tai sudaro U.S.A. mokyklai garbę ir tėvams pasitikėjimą, nes amerikiečių jaunimas pasižymėjo geru savo išauklėjimu ir noru moksle rimtai padirbėti.

Tai ne tasai jaunimas, kuris mėgsta savo daugumoje praleisti linksmai laiką ir nelabai įsipareigoti. Š. Amerikos lietuvių jaunimas, kuriam čia Lietuvoje teko mokytis, taip pat patenkintas Lietuvos mokyklomis. Jie visi giriasi, kad Lietuvoje daug ko pramokę ir daug ko patyrę.

Reikia manyti, jei ne karas, tai Lietuva būtų žymiai daugiau savo aukštosios mokyklose būtų sulaukusi amerikiečių lietuvių jaunuolių, kurie buvo paduė Lietuvoje pabuvoti ir pasimokyti.

Štai karas tuos kultūrinius saitus nutraukia, tai tikrai apgailestina reiškinys. Tenka laukti, kad visi tie jaunuoliai, kurie čia Lietuvoje lankė vienas ar kitas aukštasias mokyklas, grįžę į š. Ameriką lietuvių kolonijas supažindins bendrai su Lietuvos kultūriniu gyvenimu ir bešaliau atpasakos, kaip Lietuvoje mokyklos yra vedamos, ir kaip jose mokslas einamas.

Lauksime, kad karui pasibaigus žymiai daugiau š. Amerikos lietuvių jaunuolių panorės Lietuvoje studijuoti.

Kaunas

LIETUVOS ŽINIOS

KAUNAS. — Suvedus 1938-9 metų gyvulių kontrolės duomenis, nustatyta, kad geriausia karvė šiais metais buvo ukininko K. Ramanausko iš Trakų kaimo Marijampolės valsčiaus, davusi per metus 9,552 kilogramus pieno, 3,77 nuosriebumo, 360,3 kg. riebalų. Geriausia banda rasta ukininko J. Žeko, gyv. Vilkautinio vienkieny, Merkinės valsč. Alytaus apskr. Kiekviena iš šių bandos karvių davė vidutiniškai po 7,028 kg pieno, 3,67 nuosriebimo riebumo ir po 257 kg riebalų.

KAUNAS. — Šiomis dienomis įsteigė Gabiesiems Lietuviukams Remti Draugiją, kurios tikslas bus padėti toliau eiti mokslą gabiesiems neturtinigiems kaimo vaikams, kokių mokytojai labai dažnai suranda ir kurie dėl tėvų neturto, šiaip taip baigę pradžios mokyklą, toliau nebeįstoję eiti. Jau daug ankščiau mokytojų tarpe buvo kilęs toks sumanymas kurti draugiją, kuri globotų ir remtų gabius ir mokslo trokštančius lietuviukus, kad jie galėtų eiti savo pašaukimo keliu ir taptų naudingi visuomenei. Šio gražaus sumanymo realizavimo ėmėsi ir įvykdė vienas pradžios mokyklų mokytojas Pr. Karalius.

KAUNAS. — Ministerių Taryba priėmė Universitetų įstatymo projektą, kuriuo Lietuvos valstybėje yra du universitetai: 1) 1918 m. gruodžio 5 d. įstatymu atgaivintasis Vilniaus universitetas Vilniuje ir 2) Vytauto Didžiojo universitetas Kaune. Kol bus išleistas bendras universitetų statutas, Vilniaus universitetas veiks Vyt. Didž. universiteto statutu. Koki, nuo kada fakultetai bei jų skyriai veiks Vilniaus universitete, tokius pat fakultetus ir jų skyrius sustabdant V. D. universitete, nustatys Ministerių Taryba.

KAUNAS. — Pranešama, kad šių metų gale Kaune žada pasirodyti dar vienas dienraštis ir keli savaitraščiai.

MENO ŽINIOS

Šį skyrų veda MIKAS SILEIKIS

Paveikslai, Kurių Laukia Lietuvių Tauta

Visokius mūsų pračities dalybės paveikslus nupiešė mums kiti, (Andrioli, etc.). Ar pasikabinsi "Žalgirio kaulynės", ar "Vytautas prisiekia", ar kokius Gediminius ar Birutes, —vis tai kitų darbas. (Žinoma, neminėsim eilės jau nebologų, bet —iš naujo mūsų tautos gyvenimo, kurinių —ar ba eilės kunigaikščių, "iš visur visai gauti" ir nupieštų, kurie sukibę Kauno karo muziejuje, —juos visus "užvarė" atsirasti ir susirinkti, kai prireikė prie kariuomenės pulkų patronų vardų "iš kur nors" pridėti ir portretus...): Kai kurie senesni paveikslai, (kaip susaldėjusios Birutės ir karžygiskume sutrafaretėje Gediminas), jau senai ant visokių saldaininių popieriukų išvalkioti ir skoniui pasidarę "sotūs". (Joks čia, broliai, "didingos mūsų pračities "šmeižimas" —bet, faktas...).

Aišku, dabar Lietuva, nuo pasiskelbimo respublika vis daugiau ir daugiau teptukų pasimirkydama ir dažus, prikurs "legijoną" kurinių, it kurių istorija (ne mums spręsti! —nes ką šiandien kritikai giria, istorija taip dažnai visai paneigia), žinoma, ši tą išsirišins ir pasidės dar tolimesnei atečiai...

Bet du tautos paveikslus kažin ar ateis kam į galvą nupiešti... Tai —iš mūsų tautos tragiško išsiskirstymo —paveikslai.

Mūsų broliai, įvilkti į Germanijos sunų valdišką uniformą, šovę ir durę brolius —tik įvilktus į Dvigalvio Aro krašto žygio uniformas, šovę ir gramdę šonkaulius durtuvų asmenimis broliams, kurie kovojo kaip žvaigždėtos Vėliavos krašto ir idėjų gynėjai... Klaidos krašto, Mažosios Lietuvos, lietuvininkai smogę buo-

žė į galvą lietuviui iš Telsių ir Šiaulių, ir iš Čikagos ir iš Bruklino, —tik todėl, kad tautos tragiškas likimas išsiijojo jų gyvenimas į priešingus frontus... Tą šurpiai didingą momentą reikia pavaizduoti stipriame simboliniame tautos paveiksle:

I granatos išraustą duobę įvirsta Amerikos kareivis lietuvis. Duobėj —jau anksčiau įvirstę lietuviai vokiškoje uniformoje... (Ikvėpimas turi sukurti simboliškai tipiską mūsiškį dēdės Samo kareivį, ir turime tuojau pažinti, kad tai ne vokiečių kareivis, bet —visa Mažoji Lietuva...).

Šautuvų užraktų brakštelėjimas, prasišiepimas krauju ir purvu varvančių durtuvų asmenų, (visa aplinkinė scena —šrapnelės, kieno ten viena koja, etc., —dailininkas žino!), dviejų brolių žvilgsniai, deginantieji beprotiškumo noru gyventi ir pasiryžimu "jį nu-kauti"... —ir po visu tuo parašas:

Broliai...

Tas išreikštų mūsų tautos tragediją: lietuviai žemaičiai Nikolajaus I gvardijoje, lietuviai —mėgiami Vilhelmo dragoonai; lietuviai, Sevastopolį ir pas Plevną, lietuviai 1870-taisiais pas Sedaną...

Antras tautos skausmas —tai likusių vaikų išbarstymas po pasaulį... Lietuvių tautos trečdalis —Amerikoje, lietuviai —Afrikoje, lietuviai —Kinijoje, lietuviai —Australijoje, (lietuviai —kur šilta, lietuviai —kur šalta...), o pasiskelbusi respublika tėvynė taip ilgai negalėjo kabalėti piliečių daugeliui, kad kalbėtų lietuviškai.

Gerai, kad mes nesuprantame, nežinome, nenorime pagaltoti, koks buvo nuostolis —tiek savo kraujo ir kuno paleisti, kad jie pasauliui statytų civilizacijos tvirtoves, ugdytų turtą ir prabangą, savimi tręstų busimus derlius kitų (didesnių) tautų triumfališkai žygiuotė... Mes senai atpratome save vertinti nors kaip medžiaga, (o gal —per baudžiamą ir per "šompolų" gadynes svečiuose kariuomenėse —ir nebuvome pradėję suprasti, kad turime save vertę...).

Verkia, kaip apdainuota, aprašyta našlaitėlė, Lietuva; Jos povyzja —kaip tos, skausmingiausios bene iš visų, Ma-saccio ("Nukryžiuotojo") Mo-

"REDYMOŠI KAMBARYJE"

Louis Kronberg

Šiame atvaizde matome dvi baliernas, kurias nupiešė garsus dailininkas Louis Kronberg. Jo pastelės tapyba labai panėsi į Degas'o stilių. Iki sausio 30 d. Tretyakovo galerijoje bus galima pamatyti 32 labai gražius jo šedevrus.

Louis Kronberg, A. N. A.

"Ten, kur Trockis buvo"

Ters prie kryžiaus italų Renesanso serijoje... Tiek vaikų netekus motina, kaip toji iškludusi iš protavimo tako "Ham-letas" Ofelija, gali klaidžioti takais su sumaišyta kalba ir šokinėjantiu žvilgsniu... Lietuva —su tiek savo vaikų nebesusikalba... Jau, ką, jie kalba dešimtimis pasaulio kalbų, tai "suprantama," bet —jie jau jo-kia kalba nebenori "Mama!" pasakyti... Užtai —atvaizduoti tokią, vaikų netekusią, Lietu-va-Motina didelę kurėjui užduotis! —Tautos paveikslas, pavadintas.

Motina

toks laukia genijaliai sukuriamas:

Lietuva —moterėlė (galima kod ir Zemaite paimti, —juk Lorado Taftas savo didingoj "Lajko" grupėj Čikagos Vašingtono parke įdėjo amerikiečių —istorijos asmenų —brožus!), su žvilgsniu, kupiniais iki gilumos išligimo savo vaikų, žiuri prie tako, kur praeina linkmas jaunimo būrelis (tidesnių) tautų triumfališkai žygiuotė... Mes senai atpratome save vertinti nors kaip medžiaga, (o gal —per baudžiamą ir per "šompolų" gadynes svečiuose kariuomenėse —ir nebuvome pradėję suprasti, kad turime save vertę...).

Verkia, kaip apdainuota, aprašyta našlaitėlė, Lietuva; Jos povyzja —kaip tos, skausmingiausios bene iš visų, Ma-saccio ("Nukryžiuotojo") Mo-

Dailininkas, įdėk tuose jaunųjų būrelio, (nepažįstančio savo motinos...), veiduose visą išieivų jaunimo problemą (—vienį nė nežinojo, kas ta Lietuva, kiti žinojo, jeigu kas Ją parodytu, kiti Ją pasiruošę apkabinti tuojau pat!), idėk savo ikvėpimo vizijas į šią Tautos-Motinos tragediją, —ir tu busi, Dailininke nemirštas! —Nes Lietuvių tauta ne-mirs. Kokiam pavidale ir kur —bet, aišku, ji gyvens. Ir tave —įvertins!

(Juk Roma tebekasą iš po savo kojų didingos kurybos liekanas iš tų laikų, kada nežinia ir kas ta "Roma" buvo: etruskai-graikai? "lotynai" —plius eilę kitokių —ar tik iš vardo?... —kas jie buvo? O šiandien kalbama, juk, tiesiai apie Romą ir Romos pračią). —Arėjas Vitkauskas.

KNYGOS

MYLETI IR TURETI

(Pirmoji novelė iš Rudolfo Naujok'o "Mamellaendische Dorfchronik" —"Klaipėdos Kr. kaimo užrašai" knygos: Bergs-tadtverlag; Breslau; 260 psl.; su 20 paveikslu).

Vienoje mūsų tėvynės palaimintoje kerteje, visai prie upės, stovėjo dvarelis, visai paslėptas labai senų medžių. Dailininkas, atsilikinai čia atvykęs, jį susirado ir staiga pajuto: štai peizažas, kurio gš seniai savo sieloje ieškojau.

Išsiveržė jo dvasios kurybiškosios srovės, ir su užsidedimu piešė jis to dvaro visas kertes. Pavasario žydėjimą ir daigą, sodą, seną daržinės murą, gyvulius diendaržyje, šventorių žalumynuose su pusiau išvirtusiais kryžiais, puodus pasvandenį ir ypač senus medžius prie kranto, kurių žalumas buvo taip sunkiai pakibęs virš vandens ir taip puikiai atspindėjo juodoje drėgmėje. Jis išiklausė į saulės visus spalvų ir šviesų atspindžius, ir kai rudęjį gettonį lapai pavargusiai krito į vandenį ir saulė pasidarė dar panašesnė į atk-są jį apėmė nauja kurybiškumo banga. Dvaras buvo netik hegafinai gražus, jis buvo dar ir senas riterių dvaras, ir gludėjo atskirose dalyse nematomai kėlė iš didingos senovės, kas iš jo buvo suminta ir į paveikslą.

Dvarininkas žiūrėjo iš karto į visa susidomėjęs, vėliau —neigiamai. Jam nepatiko jau-nojo menininko ikvėpimas ir paveiksluose sunku jam buvo pažinti savo dvarą. Jam visa atrodė perdėta ir jis visai nematė grožybių, kuriomis kitas ypač gerėjosi ir savo kurybą suteikė netikėto ir taip stip-raus išryškėjimo.

Kartą susitiko dvarininkas dailininką su jo molbertu prie puslėnų sugriuvusio kumietyno, tarpe kurio sienų klestėjo žolė ir gėlės. Valandėlę jis jį pažiūrėjo ir, budamas supy-kes dėl ukio reikalų, visai griežtai ir piktai jo paklau-sė: "Kaip tamsta drįsti mano dvarą iš visų pusių piešti?"

Jaunasis dailininkas dėl šiurkštus klausimo sutrško. Jis kiek išraudęs tarė: "Todėl, kad aš visa tai labai myliu!" Ir toliau jis visai nieko nebe-žinojo, kuo galėtų save patei-sinti.

Dvarininkas atsakė: "Tams-ta tai myli, bet man tai pri-klauso!" Ir su tuo jis nuėjo sau, sukindamas rankoje laz-dą.

Dailininkas pasijuto lyg pri-

trenktas. Kažin kas jo sieloje buvo nutrukę. Jo paveikslų saulėtus peizažus aptraukė tamsūs šešėlis. Jis susidėjo sa-vo įrankius ir tarė sau: "Aš tai myliu —bet jam tai priklauso!" Jis neherado kelio į šio peiza-žo širdį, pasiėmė savo paveik-slus ir išvažiavo.

Tik po daugelio metų, kai jį gyvenimas subrandino ir ap-rupino, suprato jis: "Visi dai-ktai priklauso tam, kas juos labiausiai myli!"

Iš vokiečių kalbos išvertė Arėjas Vitkauskas.

"P. S. Apysakaitė labai pap-rastai parašyta, tačiau idom-jos "pasamone"... Šio vokiečių rašytojo lietuvių ir kitų vokiš-ky knygų gaunama iš šio pa-tydžio vertėjo — adresu: 2138 W. Coultter st., Chicago, Ill.

Ofisas Canal 7329 Res. Seeley 0434

Dr. Peter John Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 W. Cermak Road
Ofisas atdaras: 2—4 p. p. ir 7—9 vak-ir susitarus.

Duodam Paskolas ant Pirmų Morgičių

Chicago ir Apiešlinkėse, Lengvais Išmokėjimais; pirkimui, pataisymui ir statymui naujų namų

MOKAME 3½%
Dividendų už padėtus pinigus

Kiekvieno asmens taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES Į

2202 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Telephone Canal 8887

Ben. J. Kazanauškas, Secretary

RAŠTINĖS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 v. v.
Ketverge nuo 9 ryto iki 7 v. v.
Seređoj nuo 9 ryto iki 12 dieną

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VIENYBĖ

Svarbų pasaulio įvykių dabar kasdien įvyksta. Dienraštyje suteikiama žinios iš viso pasaulio IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų Pasauli"

Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7. Laivakortų agentūra ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

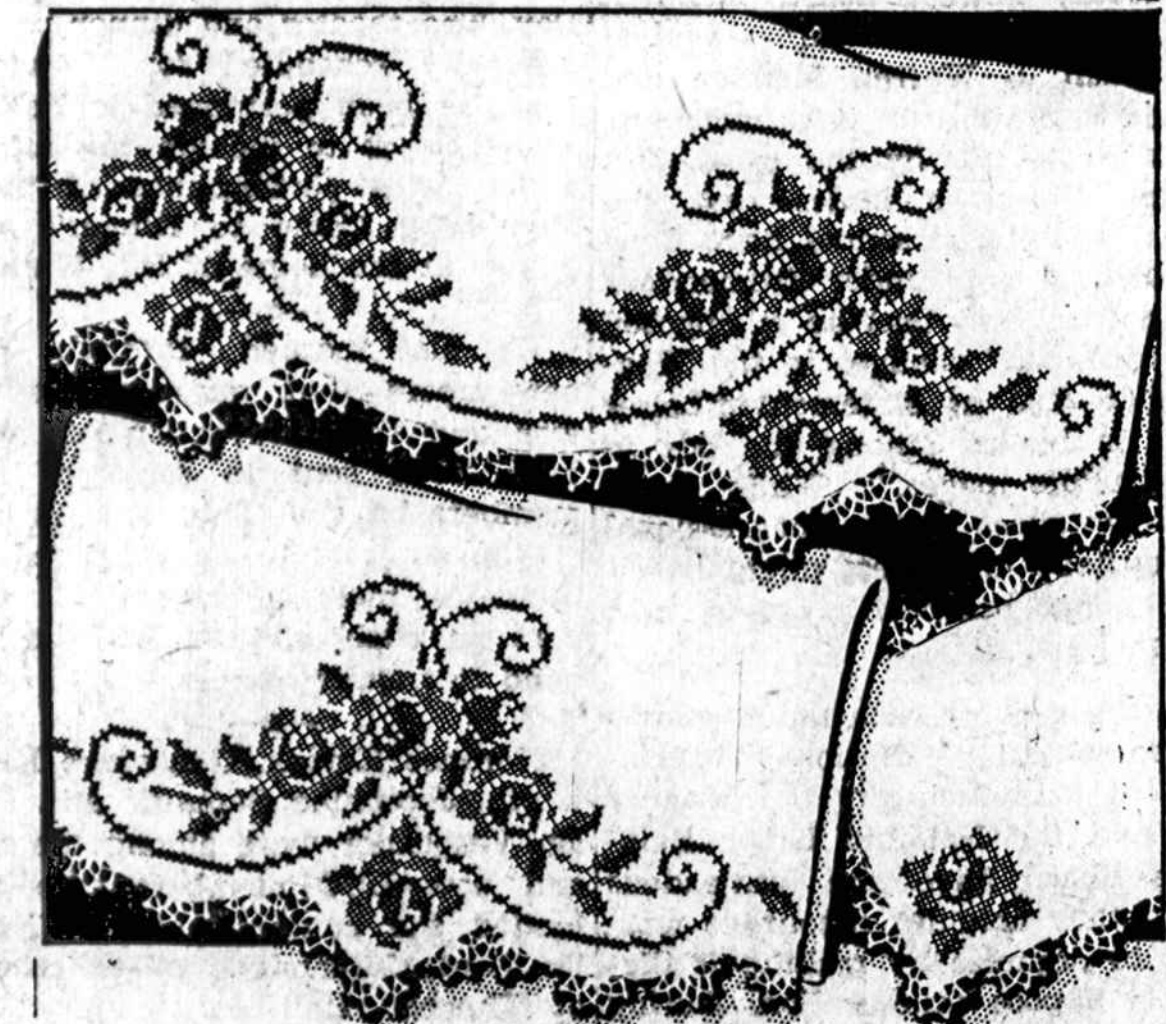
LITHUANIAN PRESS CORP.

193 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
STOKER Screenings \$5.20
PIRKIT DABAR! — SAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

HOUSEHOLD LINENS PATTERN 2424
No. 2424 —išsiuvinėjimas baltiniams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2424
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

ATDARA
KIEKVIENA
VAKARA
LAIKE
ISKILMINGO
ATIDARYMO

**IŠKILMINGAS ATIDA-
RYMAS IR
IŠPARDAVIMAS**

TĖSIS VISA
SAVAITĖ
PRASIDĖS
PIRMADIENI
SAUSIO
22 DIENA

Atlankykite Mus Laike Iškilmingo Atidarymo

Formalis atidarymas prasidės Pirmadienį, sausio 22 d. ir tęsis visą savaitę. Manor Furniture Mart jau turi reputaciją, kad tavorus par-duoda žemiausiomis kainomis South Sidej. Kas tik reikalinga na-mams, čia rasite viską.

DYKAI SOUVENIRAI
GRAZIOS IR PRAKTISKOS DOVANOS
KOZNAM KOSTUMERIUI

MANOR FURNITURE MART, Inc.

"EVERYTHING FOR THE HOME"

PETER K. BARSKIS, Jr., Pres.

3108 W. 63rd STREET

PROSPECT 7865

Pirkite šiose krautuvėse, ku-rios garsinasi "NAUJIENOSE"

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, JANUARY 22, 1940

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Valvada

MEN WHO COVER FINLAND FOR US

Report War at 25 to 43 Below Zero—In Danger of Death From Freezing—

Several Escape Bombs, Shells, Snipers' Bullets... Travel on Skis, Sleds

By **WALTER SCHNEIDER**
Writer for "Editor and Publisher"

WAR IN THE frozen forests of Finland—"a merciless war in a merciless country," as one writer describes it—has given American newspaper correspondents one of their most difficult and dangerous assignments in many years of war reporting, according to dispatches from the far-flung fronts of the Russo-Finnish war, now in its seventh week.

Already several correspondents have had close brushes with death—from bombing raids, snipers' bullets, and shells—as they obtained on-the-scene accounts of fighting. Those dangers are to be reckoned with in the coverage of any modern battlefield, but the relentless Arctic weather has imposed a new war hazard upon the newspapermen unaccustomed to duty in temperatures ranging down to 43 degrees below zero.

Times Men Nearly Frozen

Writing of Russian prisoners "all frost-bitten and numb with cold," K. J. Eskelund in a dispatch to the New York Times from the Finnish Army base on the Karelian Isthmus said on Jan. 7:

"In spite of several layers of wool and a fur coat, I myself nearly froze this afternoon when with the temperature 25 below zero, I accompanied a group of foreign journalists on a visit to a Finnish company several kilometers behind the front line... The constant Russian bombardment and the cold at the front would ruin the nerves and health of anyone but the Finns."

No American correspondent has remained long at the front. Whether this has been due to restrictions imposed by the Finnish army command or to the rigors of Finland's winter has not been disclosed, but from various dispatches it may be gathered that the latter is perhaps a more compelling reason for return trips to Helsinki or other cities.

Travel on Skis and Sleds

The Associated Press, United Press and International News Service, North American Newspaper Alliance, New York Times, New York Herald Tribune, Chicago Daily News and Chicago Tribune all have sent correspondents to the battle zones, but in nearly every instance the writers remained at the scene no longer than a few days.

Vivid accounts of bombings, ski raids by white-clad Finnish soldiers and trips to the front have come through recently. Skis and supply sleds have been utilized by several American reporters to reach the theatre of war, and the dramatic stories obtained have been in sharp contrast with copy from the stalemate front in France.

Coverage of the war so far has necessarily been mostly from the Finnish side. Soviet Russia allows no foreign correspondents to accompany troops to the front, and in addition, the war for the most part has been fought on Finnish territory so the Finns naturally are in the best position to know its progress. The only information now about the fighting from the Russian side is the daily communiqués released by the Soviet High Command. Dispatches from Russian correspondents with the attacking forces previously were carried in Russian newspapers, but recently these have not appeared.

There has been little censorship difficulty on the Finnish side, since the Finns "have a good sense of publicity," as Marcus Duffield, day news editor of the New York Herald Tribune expressed it. Joe Alex Morris, foreign news editor of the United Press in New York, said the only difficulty came from military censorship to prevent army positions from being disclosed.

Successive reports of Finnish victories are not manufactured propaganda, but genuine statement of fact, in the opinion of Mr. Duffield. "I'm not the least bit suspicious," he commented. "The stories from Finland agree on essential details

and impress me as being on the level."

Bertram Zilmer, editor of North American Newspaper Alliance, also believes it can be assumed that the reports from Finland are "pretty truthful" in telling the actual progress of the war. "We figure there is some exaggeration on casualties, as the Finns are probably enthusiastic. It is only a question of whether 5,000 or 2,000 Russians were killed in a certain engagement. Only in the details do feel there is likely to be some inaccuracy."

Heinzerling at Helsinki for AP

Lynn Heinzerling, native Ohioan and AP correspondent who was at Danzig at the outbreak of the German Polish "blitzkrieg," was sent to Helsinki many weeks before the start of actual fighting to report the diplomatic maneuvering between the Finns and Russians which was climaxed by the Russian invasion. Heinzerling was assisted by Paul Sjoblom, resident correspondent regularly in Helsinki.

Outside of the transmission difficulties that naturally accompany coverage of any war, no new ones have appeared to complicate the situation. Most of the AP's news is telephoned from Helsinki to Copenhagen where it is relayed by teletype to Amsterdam for relay by cable to the U. S.

Soon after the war began Thomas F. Hawkins, who has seen service in the AP's bureaus in London, Amsterdam, Copenhagen and Stockholm, was sent to central Finland to report progress of the Russian army drive. It was from here that Hawkins reported the biggest battle of the Russo-Finnish War, the defeat of the Russian 163rd Division on the ice of Lake Kiantti, major setback of the Russian campaign.

Hawkins reported from the Lake Kiantti front this week that "there no longer is a well defined battle line in this meandering warfare in a zone that takes 40 hours to tour by automobile."

Hawkins said the road "is cut through solid forests, broken only by lakes or scattered clearings. The lakes are frozen so solid that drivers confidently speed across the ice. Periodically you stop to get warm or to eat and sleep. A woman welcomes you for the noon-time halt at the door of a two-room farm house. In the kitchen-living room your hostess chats with ambulance corps drivers while she boils coffee."

Warm Feet Biggest Problem

"You take your lesson from these hardy fighters and take off your doekskin and inner-woolen socks to dry them before the fire. Warm feet are the biggest problem in this deadly cold."

"The average clothing of a correspondent includes two pairs of pants—one of heavy ski weight—two pairs of underwear, two woolen shirts, a sweater, a jacket and a fur or sheep-lined coat."

"Driving to the front in a blizzard, my car slipped into a six-foot snowbank. An ambulance towed us out and after an hour's wait the Finns turned out a fast snow plow to clear the road ahead. Because of the weather and the thickly wooded countryside most travel in this season is by ski."

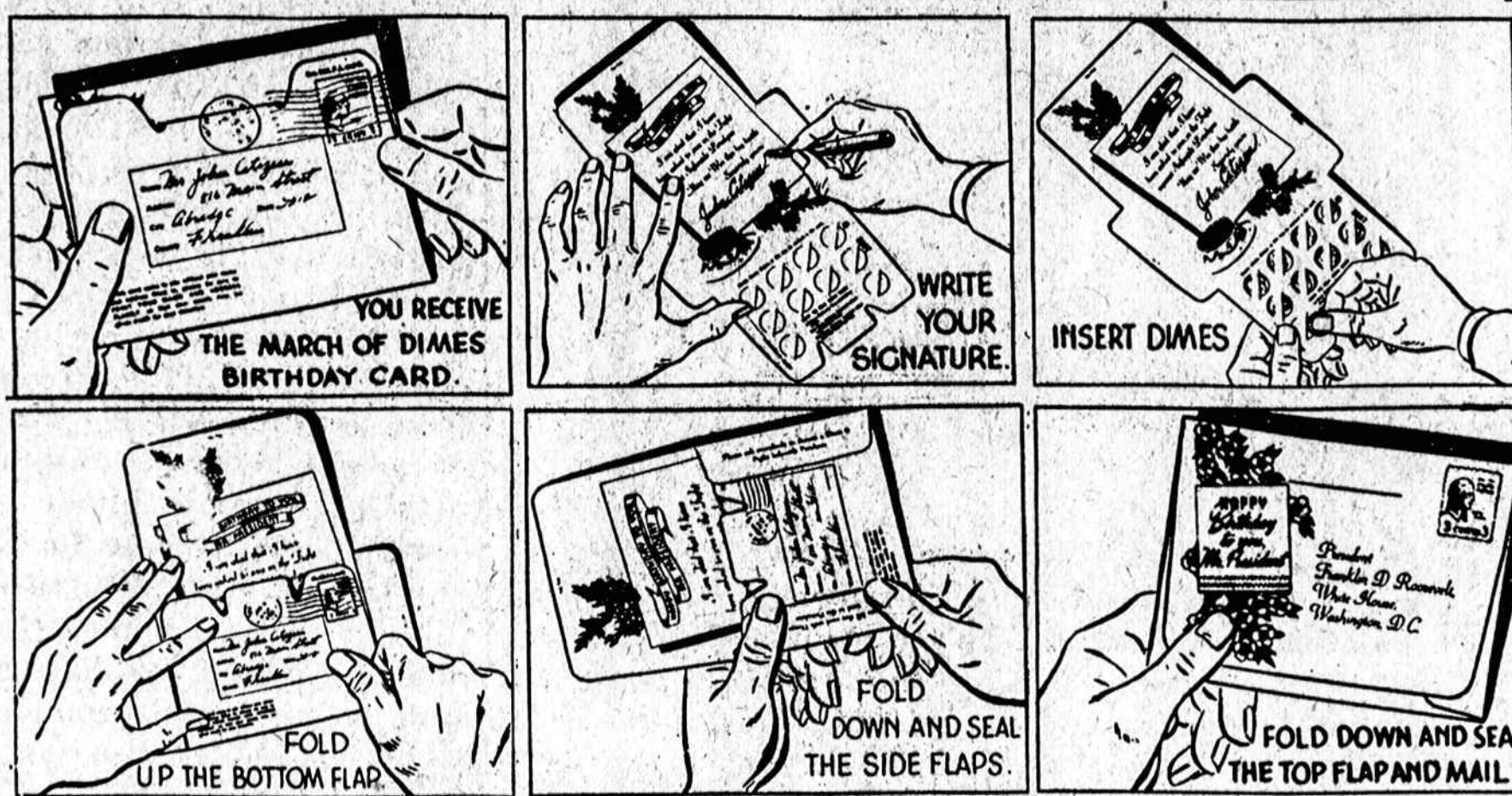
"At every Army stop efficient women of the Lotta Svard, the Finnish Women's Auxiliary, who operate the field kitchens while their men fight, brought out coffee, tea and sandwiches."

"Before I set out into the night to visit the battle scenes, general headquarters sent a patrol ahead. After it had scouted, it served as a guide for a visit to an abandoned Russian hospital."

"Behind the lines, foreign press headquarters is a comfortable, modern hotel with good and plentiful food, even ripe peaches."

Both Heinzerling and Hawkins as well as the AP's resident correspondents have been on 24-hour duty and effective Jan. 10, Wade Werner, of the Associated Press bureau in Copenhagen, relieves Heinzerling at Helsinki while Heinzerling gets some needed rest either

How You Join the "March of Dimes"

See it in the movies—listen to it on your radio—read about it in your newspaper. The March of Dimes of 1940 has begun. In every state thousands of citizens are enlisting in the March of Dimes, sending their contributions to President Roosevelt at the White House. In this way they are joining with the President in the national fight against infantile paralysis. All March of Dimes contributions will be returned to the state or county from whence they came, to be turned over to chapters of the National Foundation for Infantile Paralysis for helping those who have been crippled. The other half will go to the National Foundation to provide the ammunition in the national fight against the maiming disease. Diagrams above show how to fill out the March of Dimes birthday greeting to the President. If you have not received your card, apply to your local chairman. If he cannot supply you, wrap your dime securely, place them in an envelope and mail them to President Franklin D. Roosevelt, The White House, Washington, D. C. Be sure and include your name and address and the name of your county.

in Stockholm or Copenhagen.

AP bureaus were set up in Copenhagen and Amsterdam before the start of the fighting in Europe and coverage by men in these bureaus, augmented by resident correspondents in Norway, Sweden and Finland supplemented the work of Heinzerling and Hawkins on the scene. The AP has Daniel Witt Hancock in Moscow.

(To be continued)

News From Chicago Parks

Give Prize Play

The Central Group of the Community Theaters of the Chicago Park District will give "Alison's House," Susan Glaspell's delightful Pulitzer prize-winner, Tuesday evening, February 6th, at the Goodman Theater.

This is the second play presented by this non-profit group, recently organized to give neighborhood talent a chance to appear behind Loop footlights and to prove that drama as recreation can be good drama.

The casts are chosen from the best talent in the Park District fieldhouses' community theaters.

Tickets may be obtained from the Park District Drama Department at Burnham Park or the Goodman Theater. There is a 50c admission charge.

Plan Volleyball Tournament

Entries for participation in the Chicago Park District annual city-wide volleyball tournament for boys and men, close at 12 noon, Saturday, February 3.

Competition will be held in three classifications, starting with area meets in each of the six sections. Opening games in the intermediate division will be played February 5-6, senior teams will start their series February 8-9, and the juniors will hold their preliminaries February 10.

The winning and runner-up teams of each division in each district meet are eligible to compete in the city-wide championships. Finals in the intermediate and senior divisions will be held in Humboldt Park, the former February 19, the latter February 20. The juniors will play their deciding games at Douglas Park, February 24.

All contests will be governed by Spalding volleyball rules and the tournament will be conducted on the single elimination plan.

Attention, Camera Fans!

Dvorak Park Camera Club wishes to enlarge its membership during the coming year.

Mr. Joseph Koran of 1317 W. 18th Place is president of the club. He may be reached at Seeley 7381. Anyone who is interested in learning photography will have the benefit of a good teacher and the use of a well equipped darkroom throughout the week. Club meets every Thursday evening for discussion and business at 8 p. m.

Those interested may come down then or call Dvorak Park, Canal 4743 for further information.

VOICE OF THE WILDERNESS

Come, all you slum dwellers, you miserable wretches of the reeking metropolis. Come all you poor dejected souls, you wasted products of man—come to me and I will show you the way.

Come to me in the spirit of spring and I will show you the gushing brooks, the melting snows, the budding sapling, and the song of the bird and the frolic of the spring hare.

Come to me in the spirit of life and I will show you the growing harvest, the trees in tints of green and the fields of ripening grain, the warm inviting breeze, and the drone of the honey bee.

Come to me in the spirit of plenty and I will show you the world in its prime, the waving heads of grain—the abounding harvest, the bustling forest, the timid doe, and the song of the wilderness. Come to me and I will show you the world in tune!

Come all of you in your spirit of rest and contentment and I will show you long, clear nights of the north, the crested hills and mounds of snow, the sighing pine, the chirp of the chick-a-dee, and maybe the winter hare—

But then—it is but an echo you hear of me, for you don't know of nature. I sorrow for you for it is a hard lot you bear.

How many of you, heirs of the universe, of nature—how many of you solace your aching hearts, your longing self with the gift of God? I dare ask it, and I dare say that here too I sorrow for you, for you don't know of the Midas touch nor do you dream of the fountain of youth—for such is the God of Nature!

The world is a bitter fruit; we sink our intellects into its midst and draw up the repugnant truth. But there are two sides to this earthly sphere—the inside and out. Let us look to the outside; to the sunlight, and let us caress our souls with the lasting brilliance of it.

Let me take you for a jaunt into the country side, for it is there that the God of Nature is exalted. Let me show you the rolling grasses and the wooded hills; the life of the forest. Let me take you to this melodramatic arena of all that is pure and simple, and let us discover together the Midas touch; the fountain of youth.

Let us walk under the rising moon and tread the fallen dew. Let us bend the stately fern that we may look at the nestlings, and let the ripple of the quiet lake announce our approach on the house of the rat and the beaver, and perhaps a quiet deer.

Let us swing the rising Mars, and the swathing of the heavens, and the mighty arc of the lights of the North—the Aurora Borealis!

And let us unleash our inner selves, that they may escape their confinement. Let us drive them out into the cool night air and the breeze of the heavens, and let our spirits wander. Your joy will know no bounds, as the hound of the forest released of its daily captivity. And you shall roam the forest, and your nostrils shall quiver with excitement at the sigh of the fern and the rustling rattle of the oak and the poplar, and perhaps the beast of the forest.

And then, to home—and a world of joy and beauty! You have the Midas touch, for you have unearthed a world of gold and you take home treasures with you. You have discovered the fountain of youth, for you have the sprightly step of the lass and the laddie, and your heart is gay and you are happy.

—Frank P. Sarkauskas

Arrange Tours To Rumanian Center, Negro Area

Chicago Tours for Next Week

Visits to the new Independent Rumanian Church and to Chicago's only Rumanian Orthodox Church are featured by the WPA Free Chicago Tours during the week of January 23 to February 3, 1940. Tours for the week include:

Sunday, January 28. "Rumanian Makers of Chicago." Learn about the achievements of the Rumanians in America and Chicago. Meet at 3 p. m. at 1111 Belden Ave.

Monday, January 29. "Discussion Meeting." An informal discussion of the Social Problems tour series. Meet at 8 p. m. at 800 South Halsted Street.

Tuesday, January 30. "LaSalle Street Business." Visit the Wall Street of Chicago. See how stocks, bonds and grain are bought and sold. Meet at 9:30 A. M. at 120 So. LaSalle Street.

Tuesday, January 30. "Chicago Parental School." (Social Problems Tour.) See the only school of its type in the state, with its farm, dormitories, swimming pool and cottage groups. Meet at 2:30 p. m. at 3600 Foster Avenue.

Wednesday, January 31. "Youth Activities." Visit organizations that are developing the hidden talents of Chicago's youth. Meet at 8 p. m. at 2413 West Jackson Blvd.

Thursday, February 1. "Washington Park Armory." See drilling by various military units. View battery and supply rooms. Meet at 8 p. m. at 52nd and Cottage Grove Avenue.

Friday, February 2. "The Near East in Chicago." Hear the story of the Near East. Attend a lecture on oriental rugs. Meet at 8 p. m. at 169 North Wabash Avenue.

Saturday, February 3. "Negro Area." (Social Problems Tour.) Visit a congested community and learn how the adjustments of conditions in this area are being met. Meet at 2:30 p. m. at 3032 South Wabash Avenue.

For further information call Monroe 9874 any week day, except Saturday, between 9 a. m. and 3:30 p. m.

The World at a Glance

Dr. E. G. Punkay

"Give a Dog a Bad Name..."

"Give a dog a bad name and then hang him" has for centuries been the method of destroying your enemy when you could not do so in any other way. In a debate or an election campaign, if you can't meet your opponent's argument, you start to call him names, and thereby cause the listeners to refuse him a fair hearing. When you have smeared him enough, you can hang him safely without a shred of real evidence.

The nazis are past masters of this despicable device. They have accused the Jews of all the crimes in the calendar. To regain their waning popularity, early in 1933 the nazis set fire to the Reichstag building, blamed it on the communists, their chief rivals, then used the hatred aroused against the communists to outlaw and destroy their party.

Just now in this country anti-union business men, headed by the National Association of Manufacturers, have set out to give the National Labor Relations Board such a bad name that union-smashing employers can repeal or amend to death the Wagner Act which created the NLRB. To kill that Board, its enemies must first smear it that the public will turn sharply against it. Since the NLRB has an excellent record, with all but a very few of its decisions upheld by the federal supreme court, evidence for the smearing must be manufactured.

Chief smearing squar is Congressman Smith's hit-and-run committee, which is about as fair to the great defender of labor as Hitler is to the socialists. That committee has thus far served as a "sounding board for grudges and a source of unfair and one-sided news stories" which the anti-labor press plays up with great glee. Here are some samples of the stuff used in this smearing campaign:

Phillip G. Phillips, regional director in Cincinnati, is charged with being so close to the Newspaper Guild that he got a paper to kill a newspaper story unfavorable to the NLRB. But the newspaper in question denies that he ever tried to get the story killed. Edwin Smith of the Board is accused of trying to get Filene store in Boston to boycott the Berkshire Mills, thereby forcing those mills to settle a labor dispute. The truth is that Smith did not ask Filene to boycott anybody, but he did request Filene's help with a mediation effort.

Much is made of the charge that NLRB has favored the CIO over the AF of L, but in cases of direct conflict between the two organizations, the board has ruled for the AF of L 51 times and for the CIO only 44 times. When Dr. William Leiserson, newest board member, charges "irregularities" against Chairman J. Warren Madden and Edwin S. Smith, the older members, it is played up by the press. But when Leiserson states that the board and its personnel have done a splendid job under tremendous difficulties, and that he is opposed to any "vital" changes in the Wagner Act—this at statement of Leiserson's is buried among the ads in the middle pages." While many more instances of the Congressional committee's unfairness might be cited, enough has been given to show the method.

In the eyes of such union-smashers as control the National Association of Manufacturers the Wagner Act and the National Labor Relations Board have one tremendous fault: they actually encourage workers to organize by making it illegal to oppose unionization. During the past year, for instance, only one-third the usual number of strikes have been called to secure the right to organize. That right is guaranteed to the workers by the Wagner Act and NLRB. Hence, there is nothing that union-smashing business men will not do to kill that law or to turn it into a straight-jacket for labor organizations.

And the tragic thing is that organized labor, now tearing at its own vitals, has joined the anti-unionists in seeking the scalp of the National Labor Relations Board,

staunch battler for the working man.

If organized labor will but open its eyes, it will recognize its true enemies, the destroyers of unionism working behind Congressman Smith's smear squad. Unless labor works unitedly to protect the Wagner Act and the National Labor Relations Board from the union-smashers' stream of filth and venom, then organized labor is likely to learn the hard truth of Franklin's terse saying, "Unless we hang together, we shall all hang separately."

Will Give Free Life Saving Courses

Five Red Cross training and refresher courses for life saving and water safety instructors will be offered by the Chicago Chapter, American Red Cross, beginning January 28. Classes will be held as follows:

Sovereign Hotel, 6200 North Kenmore Avenue, 2 to 5 p. m., Sundays for ten weeks, beginning January 28.

Lawson Y. M. C. A., 30 West Chicago Avenue, 9 to 12 a. m., Mondays for ten weeks, beginning January 29.

McCormick Y. W. C. A., 1001 North Dearborn Street, 9 to 12 a. m., Wednesdays and Fridays for five weeks, beginning January 31. (Women only)

19th Century Women's Club, Forest Avenue and Ontario Street, Oak Park, 7 to 10 p. m., Wednesdays for ten weeks, beginning January 31.

George Williams College, 5315 Drexel Boulevard, 2 to 5 p. m., Fridays for ten weeks, beginning February 2.

The courses will be open to physically qualified persons who have completed Red Cross senior life saving courses within the past three years and who have definite plans for teaching. Red Cross swimming and life saving courses.

B. F.

The regular meeting of the Lithuanian University Club will be held at the Beliajus Studio, 514 E. 61st Street, January 28, at 2 p. m. We see by the papers that a roller skating party is planned by the social committee after this meeting.

At the moment the social committee is also making preparations for a Leap Year party on Valentine Day. The theater and dinner party, originally scheduled for January, has also been postponed to February. This is to include the attendance of a performance of "The Man Who Came to Dinner" and dinner at the home of Bill Waite.

We also learned through the newspapers that questionnaires on war and the prevention of war have been sent to some of the members by the Club. This is one of the subjects to be discussed at Sunday's meeting, where an expert on such matters will be on hand to answer queries.

Florence Korsak, Genevieve Keyworth, Josephine Stanaitis and Helen Vesperd were among the old and new LUC members who attended the concert given by the De Paul University's music school at Thorne Hall on January 16. They had all come to hear our former musical director, Helen Pech, appear as vocal soloist in a rendition of Tschalkowsky's "Adieu Forets," with Richard Cherwonky conducting. And they were not disappointed, for Petite Pech was at her best.

ASIDE TO STELLA BARTKUS: I would appreciate it if you, as chairman of the publicity committee, would make arrangements for somebody to take over this column until further notice.

Bruno Ray Mathews

Diena Iš Dienos

Šeimyniškas Vakarėlis

BRIGTON PARK. — Sausio 14 d., pas pp. Gailius, 4422 So. Artesian Ave., įvyko šeimyniškas, tikrai lietuviškas vakarėlis. Atsilankė pp. Gavcus, Bubra su gražia dukrele ir sūniumi, pp. Anglickienė su dukrele ir p. Pecheliūnienė su sūnais. Visi svečiai linksmai praleido vakarą prie gražios vakarienės ir prisimindami jaunąsias dienas Lietuvoje.

Linksmos arduvės

Sausio 13 įvyko labai gražus vakarėlis surengtas p. Veroniką Cukurienei, 732 West Cermak Road. Susirinko didelis būrys svečių ir kartu su pp. Cukurais atšventė Veronikos vardadienį prie turtingo stalo ir pasikalbėjimų. Vaisės buvo tokios jautrios, kad svečiai tik nenoromis skirstėsi sekantį rytą.

Kartu su kitais svečiais ir aš linkiu p. Cukurienei viso gero. Onytė

GERBIAMI NAUJIENŲ SKAITYTOJAI! Prašome Pirkinių Reikalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiamos Naujienose.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicago)

Philip Anders, 26, su Ruth Lebedoff, 24

Dan W. Siakel, 22, su Julia Ann Minavick, 18

Reikalauja Perskirų

Margaret Rumatz nuo Rudolph J. Kumatz

Minnie L. Kories nuo Gustav Kories.

Gavo Perskiras

Mary R. Walsh nuo James J. Walsh.

Prašo Pagalbos 10 m. Berniukui

Jam Reikia Kraujo

Apskričio ligoninė kreipiasi į chigagiečius prašydama pagalbos 10 metų berniukui, David Zuck'ui, nuo 4920 W. 80th st., Cicero. Jisai serga pražištinga kaulų liga, kurią gavo, kai jo kraujas buvo užuoduotas "staphylococcus aureus" bakterijomis.

Jam butinai reikia kraujo. Jei kas sirgo ta liga ir pasveiko — kreipkitės ligoninėn. Jeigu berniukas kraujo negaus, jis netrukus numirs.

Cicero Mokykla Pagerbė Jauną Lietuvaitę

Daugiausiai Gero Padarę Mokyklai ir Mokiniam.

Milda Rudinskaitė

Tai jaunutė duktė naujiečių pp. Albino ir Elenos Rudinsky, 1408 South 48th Ct. Šį mėnesį ji baigia Roosevelt pradinę mokyklą Ciceroj, susilaukusi nepaprastos garbės.

Tos mokyklos principalas ir mokytojai išrinko ją pavyzdingiausia mokyklos mokinė, nes ji ne vien gabiai mokinosi, bet veikė mokyklos draugijelėse ir kaip mokyklai taip ir mokiniam padarė daug gero, negu kitas kuris mokinos.

Už laimėtą garbę Roosevelt mokyklos Tėvų Sąjunga išteikė p-lei Mildai Roy M. Pouso trofėją. Ji yra pirmą Roosevelt mokinė gavusi tą dovaną.

P-lė Mildai dabar įstos į aukštesnę mokyklą taipgi tęs piano pamokas. Ji piano klavišius jau mikliai skambina. — Draugas.

Šeštadienį Paladojo Du Ciceriečius

F. Marazą ir Batavičių

CICERO. — Senas vietos pietis, Raudonos Rožės klubo narys, Pranas Marazas, atsiskyrė iš gyvybės. Buvo pašarvotas Pelkaus koplyčioj 1410 So. 49 Ct. Laidotuvės įvyko šeštadienį po pietų. Buvo nulydėtas į Lietuvų Tautiškas Kapines.

Vėlonis buvo pavienis, tykus aiškus. Jau kuris laikas sirgavo ir ligoninėj pabaigė savo lienas.

S. Batavičiaus Laidotuvės.

Stasys Batavičius čia gerai žinomas, dirbo ir gyveno Douglas Parke. Dženitoriaavo ir turėjo gražią šeimyną. Dirbo, trūsėsi ir be dirbant susilpo ir apledo šį vargingą pasaulį. Pašarvotas A. Pelkaus koplyčioj. Laidotuvės šeštadienio rytą. I. bažnyčioje buvo nulydėtas į švento Kazimiero kapines. Vėlonis priklausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos. Iš ten buvo ir grabnešiai.

Laidotuvių direktorius A. Petkeš butinai turi išgyti erdvę koplyčioj, nes dabartinė labai ankšta, o diena po dienos užimta. Per praėjusį gruodžio mėnesį turėjo 15 laidotuvių, o šįmet jau 5. Tai nieko sau rekordas. — D.

Statys Operetę Dainuos Per Radio Pildys Koncertą

L. J. K. Ratelio Naujienos.

Dabartinių laikų Ratelio choras smarkiai rengiasi prie perstatymo operetės: "Kada Kaimas Nemiega".

Operetė bus suvaidinta vasario 4 d. Sokol Hall, 2343 So. Kedzie Ave. Tai yra gražus Lietuvos kaimiečių gyvenimo vaizdas iš dabartinių laikų. Operetę parašė vienas mūsų narių, tai yra drg. V. Raila.

Veikalas yra pilnas gražių lietuviškų liaudies dainelių, kurių mažai kas iš amerikiečių tegirdėjo.

Šį puikų veikalą galėsime pamatyti už tikrai 50c., jei išanksto įsigysite bilietą. Prie durų bus 65c.

Pildys Programą Jaunų Lietuvų Tautiškam Klubui.

Sausio 28 d. Lietuvių Auditorijoj virs minėtam klubui Ratelio choras išpildys visą programą. Suvaidins komediją: "Nesupratinimas dėl Kelnų", antrą dalis programos bus koncertinė.

Dainuos per Radio.

Sausio 28 d. tai yra sekmadienį, 11 val. ryto, Ratelio choras dainuos Naujienų programoje, iš stoties W.G.E.S., prie Madison ir Western gatvių. Antradienį, sausio 23 iš stoties WSBC Ratelio choras dainuos New City Furniture Radio programoje, 8-9 val. vakare.

Ketvirtadienį, sausio 25 d. dainuosime Budriko Radio programoje, iš stoties W.H.F.C., 7-8 val. vakare.

Turėjome Bankietą.

Šeštadienį, sausio 13 d. Ukėjo svetainėje, Ratelis ir choro rėmėjai bei simpatikai turėjo šaunų bankietą. Nuotaika buvo labai gera, tiksliai gaila, kad kurie mūsų jaunuoliai laike prakalbų neramiai užsilaiko. Kalbėtoji bekalbanti, kai kurie iš vaikinių mėgina savo žodį — įdėta įterpti. Tas trukdo kalbėtojai. Jeigu jūs manote, jog tai yra "smart", tai labai klaidota. Reikia daugiau rimtumo.

Ir Vėl Vestuvės.

Perleitosė choro pamokos

Naujas Biznis

Moderniška Rakandų Krautuvė.

Peter K. Barskis, Jr.

MARQUETTE PARK APIE-LINKĖJ atsidarė dar viena nauja lietuvių rakandų krautuvė.

Ši nauja krautuvė vadinasi: MANOR FURNITURE MART, 3108 W. 63 St. Prezidentas šios šaunios krautuvės yra Peter K. Barskis, Jr. Tai P. Barskio sūnus. Reikia, kad suflus čia tėvo pėdomis. Tėvas yra rakandų biznyje nuo 1904 metų. Dabar ir sūnus įstojo į panašų biznį.

Manor Furniture Mart yra įrengta su geru skoniu. Mat, Peter K. Barskis ilgą laiką dirbo savo tėvo krautuvėj, tai turėjo progos išstidijuoti įvairius rakandus. Užtai savo krautuvei jis juos itkrai gerai parinko ir sustatė.

Kainos rakandų šioj krautuvėj irgi yra neaukštos. Skeibimas jų sako, kad tavorus parduoja žemiausiomis kainomis South Sidėj. Ar taip yra, tai verta persitikrinti.

Manor Furniture Mart krautuvės iškilmingas atidarymas įvyks pirmadienį, sausio 22 dieną ir tęsis visą savaitę. Laikė šio iškilmingo atidarymo, kiekvienas kostumeris gaus gražią ir praktišką dovaną.

Kam reikalingi kokie nors namams rakandai, pasinaudokit šia proga ir nuvykit į naują lietuvių rakandų krautuvę.

A. Žymontas

Antanas Paplauskas pranešė, jog nutarė apvesti su p-le Bronė Zully, taipgi choro nare, ir užtvietė visą chorą į vestuves, kurios įvyks sekmadienį, sausio 28 d. Well, Antanai ir tau, Bronė, linkime jums daug laimės jūsų vedybiniam gyvenimui.

— Justas Krivė ir Stebotoja

Nauja Valdyba. Ratelio valdyba 1940 metams susideda iš sekančių asmenų: Pirmininkas — A. Pavilionis, Vice-pirmininkas — B. Liekšna, Finansų raštininkas — P. Samoška, Protokolo raštininkas — K. Dantė. Veiklos komisija — B. Raila, J. Pilatauskas, B. Laučius.

P. Samoška

Šiandien Laidoja Tamą Simonavičių. Šiandien, sausio 22 d., bus palaidotas žemaičių Kultūros klubo narys, Tamas Simonavičius.

Kūnas bus išlydėtas 8:30 val. ryto iš John F. Eudeikio koplyčios, 1417 So. Fairfield ave., į šv. Onos bažnyčią, 38th Place ir California Ave. Po gedulingų pamaldų vėlonis bus nulydėtas į St. Charles kapines, St. Charles, Ill.

— Steponas

Dabar medžiotojai nutarė suruošti puotą. Ji įvyks šeštadienio vakare, vasario 3 d., Bill Popell žemaitinėj svetainėj, 4756 So. Western ave. Virsėj bus šokiai prie geros orkestrės. Tadgi, valgysim visi žuikienos.

Šio klubo susirinkimas įvyks sta kas penktadienio vakarą Bill Popell patalpoj.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų ieško

PAIESKAU DRAUGŲ, KURIE buvo "draftyti" i kariuomenę Oct. 1, 1918 iš Chicago, Ill. i Jefferson Barrack, Missouri. Man labai reikalinga dėl valdžios dalykų. Prašau atsiskaiti šiuo adresu ANTON STRECKIS, 59 Exeter St., Arlington, Mass.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkių Reikia

REIKALINGOS DVI MĖRGINOS dirbti i taverną. Atsiskaitite 2462 West Blue Island Ave. kampas Hoyne Ave.

REIKIA PATYRUSIŲ operatorių viena adata mašina prie plaunamų suknelių. 404 So. Racine Ave., antiras aukštās.

GERIAUSI DARBŲ ir mokėstis geriausiai restoranų, hotelių ir kafiterijų darbininkių. MODERN HOTEL, 879 No. State St.

REIKIA PATYRUSIŲ operatorių prie dvigubos adatos jėgos mašinos — geras mokėstis. 615-17 N. Aberdeen St., ketvirtas aukštās.

MERGINA BENDRAM NAMU ruošos darbi, savas kambarys, 2 valikai, \$7.00, nėra virimo nė skalbimo. Briargate 3554.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Pagerbė Varduvių Proga

Sausio 13 d. susirinko gražus būrelis draugų Shemeto svetainėj, 3336 Lituania Ave., ir gražiai pagerbė p. Veroniką Baisis gimtadienio proga.

Svečiams buvo suteikta skani vakarienė, kurios metu draugai palinkėjo Verutei ilgų metų. P-lė Mary Sabaliauskaitė gražiai sudainavo šolė.

Tai buvo smagi parė, kurios Verutė niekada neužmirš. Ji yra visiems dėkinga už tokį skaitlingą atsilankymą ir dovanas. — Steponas

J. F. Eudeikis Pagerino Savo Istaigą

Šiomis dienomis man teko turėti reikalų su laidotuvių direktorium John F. Eudeikiu, 4605 So. Hermitage Ave. Malonius ir inteligentiškas žmogus. Be jokio išdidumo, ir "fanaberijs". Jis man išrodinėjo savo istaigą ir visus moderniškų įrengimus.

Malonų išpuodį daro nauja išdekoruota koplyčia. Yra ten ir automatiškai vargonai. Žodžia sakant, viską turi kas reikalinga prie paskutinioj patarnavimo liudnoj valandoj. — Steponas

Musų "Strielčiai" Nušovė 185 Žuikius

Juos Suvalgys Vasario 3-čią

Sausio 13 d. Midwest Hunting and Fiching klubo nariai, Mike Pavilionis, Felix Vizgirdas, Albert Kizlaitis, Albert Vaznor ir John Kisakas išvažiavo žuikių šaudyti. Turėjo gerą pasisekimą parsivežė 80 žuikių.

Sausio 14-tą kiti viršminėto klubo nariai, butent: Bill Popell, Mike Dzimidis, Antanas Klimas, Bruno Mikulskis, Ignas Bružas, Kaz Beris, Edward Penikas ir John Jackson išvažiavo ir nušovė 105 žuikius. Sudėjus visus žuikius į kruvą, pasidarė 185 žuikiai.

Dabar medžiotojai nutarė suruošti puotą. Ji įvyks šeštadienio vakare, vasario 3 d., Bill Popell žemaitinėj svetainėj, 4756 So. Western ave. Virsėj bus šokiai prie geros orkestrės. Tadgi, valgysim visi žuikienos.

Šio klubo susirinkimas įvyks sta kas penktadienio vakarą Bill Popell patalpoj.

— Steponas

HELP WANTED—MALE Darbininkių Reikia

REIKALINGAS PORTERIS dirbti i taverną. Kad būtų negirtuoklis ir nelabai senas. Kambarys, užlankymas ir teisingas atlyginimas. Atsiskaiti Mrs. Pocius, 6908 So. Western Avenue. Tel. Grovehill 4318.

REIKALINGAS DRIVERIS — alaus išvežiojimo bizniui, su biskiu kapitalo, arba gali but partneris. Gera proga padaryti gerą gyvenimą. Šaukti YARDS 1638 dėl smulkesnių informacijų.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

BUČERNE—GROSERNĖ. Dirba du bučeriai. Biznis geras ir pelningas. Priversta esu parduoti, nes turiu išvažiuoti i kitą miestą. Atsiskaitite i—

NAUJIENAS, Box 1120.

PARDAVIMUI GROSERNĖ ir mėsos marketas dėl blogos sveikatos. Puiki vieta, senai išdirbta — 6 kambariai užpakaly, moderni, daro gerą gyvenimą. 1734 W. 89th St. Beverly 4075.

FARMS FOR SALE Ukiai Parduodami

PARDAVIMUI 20 AKRŲ VISTININKYSTĖS UKIS, geri būdinkai, taipgi 5 akrų plotas be budinkų — pigiai, gera vieta. Box 1132, 1739 So. Halsted St.

UZMIESCIO NUOSAVYBĖ apie 15 akrų pietų vakaruose — arti 143 gat. kaiva i rytų pusę nuolaidi, gražus miškas, nedidelė dauba. Turtingas žmogus įsigijo šalmis nuosavybė kaip koiam tikslui. Kaina \$2675, terminus nutars. Box 1139, 1739 So. Halsted St.

APIE 3000 KETV. PĖDŲ kiek miško, prie gristo miško kelio (tuoj i šiaurę nuo Roosevelt Rd.), vakaruose nuo La Grange Rd. Kaina \$375 — \$75 pinigais, \$5 mėnesy. Box 1138, 1739 So. Halsted St.

TINKA PIETŲ VAKARŲ pusei, biizniavas ukis — 10 akrų aukštos puikios žemės prie gristos ramios sekcijos linės — apie 10 minučių Chicagos ribose. Kaina \$125 akras — \$250 pinigais. Likusia — mėnesy. Box 1137, 1739 So. Halsted St.

PUIKI KATEDŽ, MAZA farma, dešimtis minučių vakaruose nuo miesto ribų — vidus reikalingas taisymo, elektrika — gretimai kietas kietas. Kaina \$975.00 — \$195 pinigais, \$12 mėnesy. Box 1136, 1739 So. Halsted St.

NIEKAD PIRMAU Neturėjome 2 akrų nuosavybės — (EST). Grįstas kietas arti Lawrence ave. i Manheim kelio — užgirta 15 metų paskola, elektrika, turtinga derlinga žemė. Kaina \$750 — \$150 pinigais, \$10 mėnesy. Box 1135, 1739 So. Halsted St.

APIE 5 AKRUS su mišku pietų vakaruose nuo miesto ribų aukšta vieta — dideli ažuolai ir gilios daubos. Kas valandą bus eina i vidumi, be skolų ir laisva už \$875. Box 1134, 1739 So. Halsted St.

PARSIDUODA 80 AKRŲ miškas, Eagle River, Wis. Miškas vertas apie \$2,000 — Parduosiu pigiai. 504 E. 47th St., Drexel 6929.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Istaigai Parduodami

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Viettik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus. 6343 S. Western Ave., Chicago Ill. Phone Republic 6051.

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką parduoti, mailyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilius jus gerąjį kostumerį, bet garinkitės SIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje

SKAITYKITE kas diena Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siūloma daug įvairių gerų bargėnų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštąsias vertėbės classified skyriaus patarnavimu paskaudami arba atveždami:

CANAL 8500

"NAUJIENOS"

1739 S. HALSTED STREET Chicago, Ill.

A. + A.

A. a. KONSTANTINAS PIKIELIS

Gyveno adresu 1816 S. Halsted St., Chicagoje... užmerkė akis amžinai ir persikyrė su šiuo pasauliu sausio 19 d., 7:20 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Telsių apskr., Vertelių kaime ir Luokės parap. Amerikoje išgyveno 40 metų.

A. A. Konstantinas Pikielis liudnos atminties, paliko Sopoluje mylimą moterį Adelą, po tėvais Lukoms; sūnus: Kazimieras ir jo moterį Ameliją iš Pittsburgho, Pa.; sūnų Edvardą, keturias dukteris: Prancišką Jareckas ir žentą Prancišką; Sv. Kazimiero vienuolė, sesuo Marija, Marcella (Pikelytė), Ona Pockert ir žentas: Harold ir dukterį Elvirą; Brolius: Ignacą ir Antaną ir jų šeimynas, pusbrolius: Aleksandrą Pikielį, Ignacą ir Prancišką Navickai; Aleksandras ir Antanas Lukoms ir pusbroliūs Jonas Linkauskas jų šeimynos, dėdė. Aleksandras Vaitiekūnas ir šima ir pussešerės, Antanina Bružienė, Stella Jagminas, Alice Nurbutas, Amelia Mitchell ir jų šeimos ir Juzeif ir Jonas Labanaukai. Argentinoje, brolis Grigorius. Anglijoje brolis Jonas, o Lietuvoje tėvas Jonas ir motina Ona, sūnus Konstantas, brolis Aleksandras, trys seserys ir jų šeimos, giminės, draugai ir pažįstami.

A. A. Konstantino Pikelio kūnas randasi pašarvotas Skudo koplyčioj, nr. 718 W. 18th St. Tel. MONROE 3877.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 23 d. kaip 8:30 val. ryto i Dievo Apveždos parap. bažnyčia, kur įvyks gedulo šv. Mišios už vėlonio sielą, o po pamaldų vėlonis bus nulydėtas i ta neisvengiamą amžinybės vietą Sv. Kazimiero kapuose.

Šiomis nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti i šermenis ir dalyvauti laidotuvėse, tokiu būdu suteiksite a. a. Konstantinui Pikelinui paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulūdę pasilieka:

Moteris, Sūnai, Dukterys, Tėvai, Brolis, Seserys, Pusbroliai, Pussešerės ir Giminės.

METINĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS

A. + A.

PRANCISKUS KLUPŠAS

Persikyrė su šiuo pasauliu 24 d., sausio mėn. 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimė Lietuvoje, Noratėjų kaime, Joniško apskr.

Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, sūnų Frank ir Lietuvoj seną motinėlę, brolis ir seserį.

Liudnai atminčiai mūsų brangaus vyro ir tėvelio bus laikomos Sv. Mišios Sv. Jurgio bažnyčioje, sausio 24 d., 1940 m. 8:30 val. ryto.

Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti i pamaldas, o paskui vykti i šv. Kazimiero kapines, dalyvauti paminklo pašventinimui, o i kapinių i namus po num. 3600 So. Lowe Ave. Tel. YARDS 0208.

Mes Tave mūsų brangusis Pranciškau niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Moteris ONA, SŪNUS FRANK, GIMINĖS IR DRAUGAI.

Nulūdę liekame:

MOTERIS ONA, SŪNUS FRANK, GIMINĖS IR DRAUGAI.

NAUJAUSI IR GERIAUSI

RAKANDAI

PIGLAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS ISMOKEJIMAIS

BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.

—THE HOME OF FINE FURNITURE—SINCE 1904

1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

Siničiam Gėlės Telegramu Visas Pasaulio Dalis

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 So. Halsted Street

Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylimiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams

GELININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAFAYETTE 5300

NAUJIENŲ

METINIS

KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940

23,904 MOKINIAI ŠIA SAVAITĘ UŽBAIGIA VIEŠASIAS MOKYKLAS

Baigusių Tarpe Bus Nemažai Lietuvių

Beveik 24,000 jaunuolių šią savaitę baigia mokslus Chicago viešose mokyklose.

8,621 mokinys gaus diplomus iš aukštesnių mokyklų, 216 iš eis į pasaulį apšvietai skieisti iš Chicago Teachers kolegijos, 426 apleidžia junior kolegijų, 426 galės išsėsti vakarais. Tai naktinių mokyklų abiturientai. Visi kiti baigusieji mokiniai yra iš pradinių mokyklų ir jie eis į "high schools".

Beveik kiekvieną dieną šią savaitę tai vienoj tai kitoj mokykloj įvyks užbaigtuvių iškilinė, kuriose dalyvaus keli žymūs asmenys, daugumoj būvę tų mokyklų mokiniai. Mokslieviams apie gyvenimo tikrąsias kalbės teisėjas Prystalski, Dr. Philip L. Seaman, garsus žydų veikėjas, Dr. Shirley Hamrin, mokslininkė iš Northwestern universiteto, teisėjas Braude ir keli kiti asmenys.

Aukštesnių mokyklų užbaigtuvės įvyks sekamomis dienomis:

Trečiadienį:

Farragut High
Harper High
Hirsch High
Parker High

Ketvirtadienį:

Amundsen High School
Calumet High School
Crane Technical

Englewood High
Foreman High
Harrison High
Hyde Park High
Kelly High
Kelvyn Park High
Lake View High
Lane Technical High
Lindblom High
Manley High
Marshall High
McKinley High
Morgan Park High
Schurz High
Senn High
Sullivan High
Tilden Technical
Tuley High
Van Steuben High
Waller High
Wells High

Penktadienį:

Washburne Trade School
Jones Commercial School
Fenger High
Lucy Flower High

Chicago Teachers College užbaigtuvės įvyks antradienį, o Wilson, Wright ir Herzl junior kolegijų — ketvirtadienį.

Pradedant sausio 29 d., "Naujienose" pradėsime skelbti visų mokyklų baigusių lietuvių vardus.

Visiems abiturientams, kartu su jų tėveliais, linkim geriausio pasisekimo ar tolimesniam mokslui ar darbe. Visiems — viso gero!

Rs.

Mirė Automobilio Sužeistas Lietuvis John Baltrush

Nelaimės Chicagoj

● Apskritio ligoninėje užvakar pasimirė 50 metų lietuvis John Baltrush. Gruodžio 21 d. jisai buvo sunkiai suvažinėtas automobilio nelaimėje.

Velionis buvo "pedleris". Prie Huron ir Rush gatvių gr. 21 d. jisai stumė savo "keliaujančią krautuvę" skersai kryž kelę, ir pakliuvo po automobiliu, kurį vairavo Anthony Ciminio, nuo 624 North Springfield avenue. Automobilis jį suvažinėjo ir "krautuvę" parmušė, išbarstydamas ant gatvės cemento juos prekes.

J. Baltrush gyveno adresu 346 West Monroe street.

● Automobiliai vakar ir užvakar užmušė kelis kitus žmones, tarp jų: 77 metų moteriškę, Mrs. Mary Leas, nuo 2170 State street (prie Milwaukee ir Talman), ir nežinomą, apė 55-60 metų vyrą, prie Lotus ir Fullerton avenue. Automobilį vairavo 30 metų Raymond Pryor, nuo 2202 Byron street.

Nelaimės per šalčius

Miesto trafiko inžinierius L. J. Sorenson vakar paskelbė kiek įvyko nelaimių Chicagoj per didžiuosius šalčius. Jis paduoda sekamas skaitlines:

Užprieitą sekmadienį 202
Pirmadienį 172
Antradienį 136
Trečiadienį 136
Ketvirtadienį 126

Moterišku Rubų Unija Paskyrė \$500 Suomijos Šelpimui

Chicago Sukėlė Vyrš \$100,000

Moterišku rubų unija, the International Ladies Garment Workers, paskyrė iš savo išd. \$500 Suomijos gyventojų šelpimui. Pinigai buvo įteikti Chicago's Finnish Relief Fund.

Fondo kvota buvo \$100,000, bet chigagiečiai ją perviršijo. Su Garment Workers unijos auka, Fondas sukėlė \$100,099, \$99 virš kvotos.

\$34 aukų Fondui pridavė Iarbininkai iš General Box Company; \$200 atsuntė Hales and Hunter bendrovė ir \$100 — gavo nuo Frances Lasker.

Lietuvos Ministras Pakviestas Kalbėti Chicagoje Vasario 4

— Cicero Stadium Rengiamoj Lietuviams Dienoj —

Labai galimas daiktas, kad asario 4-tą rengiamos Lietuvių Dienos iškilinėse svarbiausiuju kalbėtoju bus Lietuvos Ministras Washington, Pulk. Povilas Žadeikis. Taip praneša onas Juozaitis, Lietuvių Dienos rengimo komiteto pirmininkas.

Jis pareiškė, kad Lietuvos pasiuntinui pasiūsta pakvietimas. Yra vilties, kad p. Žadeikis jį priims. Pirmiausia, Ministras Chicagoje nebuvo nuo buvusio konsulo Bagdono laidotuvių, avirš trys metai atgal. Antroji priežastis, kuri teigia manyti, kad pakvietimas bus priimtas yra ta, kad ateinančioji Lietuvių Diena žada būti vienas iš didžiausių lietuviškųjų rengimų bent kada laikytų šiame mieste.

Ją rengia jungtinis jaunimas, susibūrus iš visų srvių. Komitete darbuojasi daugiau kaip šimtas veiklių jaunuolių. Vien tik Nepriklausomybės minėjimo programoje dalyvaus daugiau kaip penki šimtai asmenų. J. rios garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJIENU-ACME Telephoto
CHICAGO. — Beskubė, dama į darbą, Marion Olson pateko po elektra varomu traukiniu ir išliko gyva. Ji visai mažai tenkentėjo.

NAUJIENU-ACME Telephoto
Adnriolas Matsumasa Yonai, naujasis Japonijos premjeras.

Pieno Išvežiotojai Atmetė Pasiūlymą Algas Numušti

Pieno išvežiotojų unija didelę didžiūmą balsų atmetė pieninių siulomą algų nukapojimą.

Jos nori numušti jiems algas nuo \$48 iki \$35 savaitei.

Pieninės skundžiasi, kad jos negali išvežiotojus užlaikyti, nes šeiminkės pripranta pirkti pieną krautuvėse ir per išvežiotojus nebeima.

Rytoj Laidoja Konstantiną Pikielį

Sunus Charles Atvyko Laidotuviems Iš Pittsburgho

Rytoj šv. Kazimiero kapinėse bus palaidotas žymus Chicago's lietuvis-biznierių, Konstantinas Pikielis. Jis mirė sausio 19 d., išgyvenęs Amerikoje virš 40 metų laiko. Kunas yra pašarvotas S. M. Skudo koplyčioj, po num. 718 West 18th street.

Velionis turėjo labai daug giminių. Paliko žmoną, du sunus, keturias dukteris, du brolius Amerikoje, taipgi daug artimų giminių Lietuvoje, Anglijoje ir Argentinoje.

I laidotuves šeštadienį atvyko p. Charles Pikielis su žmona Amelia, sunus p. Charles Pikielis. Jis yra dabartinis Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro viršininkas, S.L.A. Finansų komisijos narys ir importieris. Tai vienas iš jaunų, bet labai darbščių Pittsburgho lietuvių veikėjų. Chicagoj žada pasilikti iki ateinančio ketvirtadienio.

(Smulkmenos apie velionio K. Pikielio gimines ir laidotuves tvarką telpa kitoje vietoje.)

Pirkite tosę krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Nuteisė Keturis Jaunuolius už Žmogžudystę

Vienam — amžinas kalėjimas, kitiems — mirties hausmė

Chicago's kriminalis teismas šeštadienį dirbo viršlaikį, siųsdamas jaunuolius miriop.

Už įvairias žmogžudystes buvo teisiami keturi jaunuoliai. Vienas išsiskuto nuo mirties su amžino kalėjimo hausme, bet trys kiti turės mirti elektros kėdėje.

Nuteistieji miriop yra: Frank Michalowski, 25 metų amžiaus, Victor Wnukowski, 24 metų ir Henry Drewek, 22 metų.

Visi trys buvo teisiami už nužudymą 64 metų northsidiečio, Viggo Petersono, laike apipilėsimu alinėj, 1859 N. Wash tenaw avenue.

Amžino kalėjimo hausmę gavo 23 metų jaunuolis, Joseph Russano, kuris prisipažino, kad lapkr. 20 d. nužudė policistą Harry Francois.

Keturi kiti lauk'a imrties

Mirties elektros kėdėje Cook apskrityje kalėjime laukia ir keturi kiti jauni žmonės, buten: 22 metų Jerry Mangano; Jack Russell, "kidnaperis" iš Oklahomos; 29 metų Orville Watson ir 37 metų Edward Riley, kuris užmušė žmogų a'inės apipilėsimu pereitų metų gegužės mėnesį.

Du mokiniai apiplėšė konduktorių

Warren avenue nuovadoj sėdi du jauni high school mokiniai: 16 metų Margaret Wright, 34 S. Hoynė avenue, ir 21 metų Fred Hill, 9 N. Oakley ave. Abu yra McKinley High mokiniai. Prie Oakley ir Van Buren j'e apiplėšė gatvekario konduktorių, Arthur Schabell, 3616 N. Troy St. Atimė nuo jo \$19, bet greitai buvo suimti.

Rusija Tikėjosi, Kad Suomiai Sukils

Jau Prarado Prestižą.

Rusijos reikalų ekspertas, profesorius Samuel N. Harper, šeštadienį pareiškė, jog Rusija užpuolė Suomiją, tikėdama, kad suomiai sukils ir nuvers savo valdžią. Tai buvo Rusijos didelė politinė ir karinė klaida.

Prof. Harper yra Chicago's universiteto mokslininkas ir dėsto slavų klausimus. Jis mano, kad Rusija prarado vieną savo prestižą ne vien demokratiskose šalyse, ir dabar ne Maskva Hitleriui diktuoja, bet Hitleris Maskvai.

Skundžia Bendrovę Už Nesumokėtą Algą

Chigagietė Lilliam Boilles, 2125 N. Larrabee street, užvedė bylą prieš Miller-Gerhard bendrovę reikalaujama \$425 nedamokėtos algos. Ji namie gamino firmai dirbtinas gėles bet negavo minimum algos, kurią nustato federalis algų-valandų įstatymas (30c minimumas).

Valdžia neseniai firmai uždėjo \$7,512 pabaudą už to įstatymo nesilaikymą. Ji turi raštinę adresu 2050 N. Larrabee St.

ORAS ŠIANDIEN

Oro biuras sako, kad šian dien oras bus daug-maž toks pat kaip vakar. Temperatura laikysis virš zero. Iš ryto ir vakare bus apie 6, o prieš ir popiet — apie 15.

Vakar ir Užvakar Chicagoje

● Susisiekimas vakar vi-durmiestyje buvo suparalizuotas 2 valandoms dėl gaisro, kuris kilo Food Marts sandėly, adresu 22 East Lake Street. Nuostoliai siekia \$40,000.

● Pereitos savaitės pabaigoj prokuratura suėmė valstijos policijos nari, John Howe, ir apkaltino jį bandymu papirkti džiurininkus 2-jų bridgeportiečių valdininkų byloj. Chicago's policijos biuras dabar skelbia, kad 1930 metais Howe buvo suimtas už keturis plėšimus papildytus Chicagoj su ginklo pagalba.

● Ugniagesiai išgelbėjo keturis žmones nuo mirties išnešdami juos kopėčiomis iš Tegančio namo, adresu 1163-67 Grand avenue. Gaisras kilo sklepe, bet greitai išsiplėtė po visus trijų aukštų namo kambarius. Išgelbėtieji gyveno pirštuliniuose kambariuose.

● Vakar Chicagoj įvyko Illinois ir 11 kitų artimų valstijų republikonų vadų konferencija ateinančių trinkimų reikalais. Svarstė ką remti prezidentus.

● Neseniai pasimirė 60 metų sulaukusi Florence L. Abbott, matematikos mokytoja Hyde Park mokykloj.

Užvakar jos testamentas buvo užrekoruotas palikimų teisme. Iš jo pasirodo, kad ji paliko \$100,000 ir viską paskyrė stipendijoms neturtingoms mergaitėms, kurios lanko Chicago's universitetą.

● Cyrus Hall McCormick šeimyna skelbia, kad nugriau du senus Chicago's dangoraižius, Bedford rumus ir Temple Court rumus, prie Dear-

born gatvės, tarp Adams ir Quincy. Griovimo darbą atliks J. F. Stone firma. Savininkai nutarė namus griauti, nes per daug kainuos reikalingi remonto darbai.

● East Chicagoj, prie Columbus Drive ir Indianapolis bulvaro privožiškais pinigais netrukus pradės statyti didžiulį apartamentinių butų namą. Kainuos apie milijoną dolerių. Kontraktai jau yra išduoti.

● Šiandien Chicagoj prasideda metinė "kenuotojų" konvencija. Dalyvauja apie 15,000 delegatų.

● W. C. Ritchie and Co., mėsos firma skelbia, kad netrukus pradės statyti naują dirbtuvę ties 8855 Baltimore avenue. Išleis \$250,000.

● Nežinomas piktadaris apiplėšė eleveiterių stotį prie Division st. Pabėgo su \$85.

● Prie 37-tos ir Ashland automobilis užmušė bučerį, John Lesmiewski, 4509 South Justine street. Automobilį valdė Peter Weinberger, 7534 So. Hermitage avenue.

Pasirodė Naujas Laikraštis

"Lithuanian Leader"

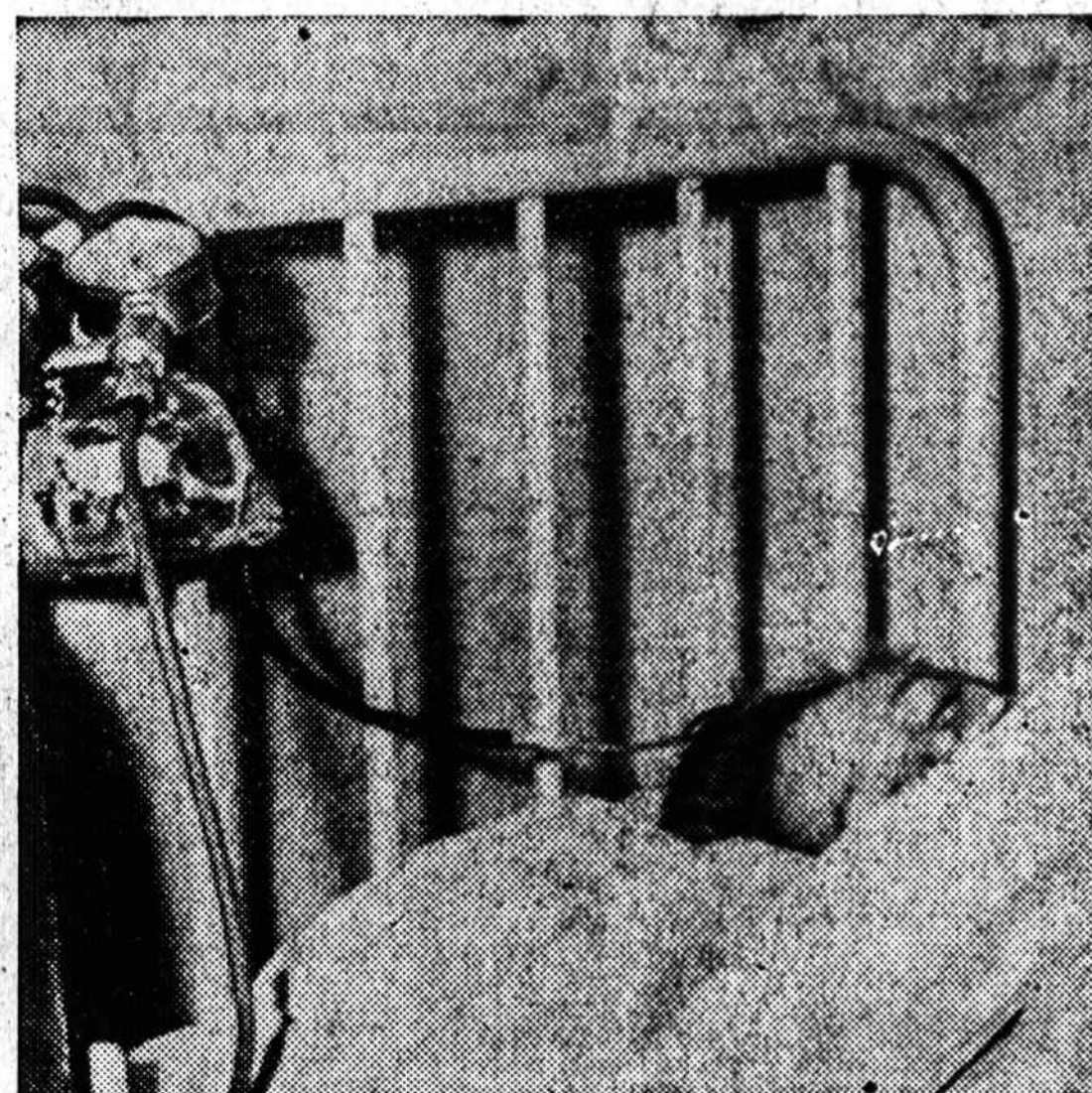
Šeštadienį iš spaudos išėjo naujas savaitinis laikraštis, "The Lithuanian Leader", kurį leidžia grupė Chicago's lietuvių, veikiančių demokratų partijos rateliuose. Leidėju pasirašo p. A. G. Kumskis, o redaktorium, p. J. C. Venckus.

Vivien Leigh, filmų aktorė, kurios vyras (Anglijos advokatas) reikalauja perskyrų.

WASHINGTON, D. C. — Prezidento Rooseveltto žmona ligoninėje, kur yra gydomi vaikai paralyžo aukos

BOSTON, MASS. — Robert Crowell, kuris su savo septyniais bičiuliais plūzo ant ledo. Jis ir kiti trys laikėsi ant ledo gabalo, kol pribuvo pagalba. Vienas pri-gėrė, o kitų trijų dar nepasisėkė rasti.

Sam Jones, kuris laimėjo kandidatūrą į Louisiana valstijos gubernatorių.